

**ASOCIAȚIA SOCIOLOGILOR ȘI
DEMOGRAFILOR
DIN REPUBLICA MOLDOVA**

VOX POPULI - NOIEMBRIE 2018

**INFLUENȚA SCHIMBĂRILOR INSTITUȚIONALE
ASUPRA COMPORTAMENTULUI
ELECTORAL AL CETĂȚENILOR**

Metodologia de cercetare

Studiul sociologic Vox Populi – noiembrie 2018 „Influența schimbărilor instituționale asupra comportamentului electoral al cetățenilor”, inițiat de Filiala din Chișinău a Institutului internațional de monitorizare a dezvoltării democrației, parlamentarismului și respectării drepturilor electorale ale cetățenilor statelor membre ale Adunării Interparlamentare CSI și desfășurat de Asociația Sociologilor și Demografilor din Republica Moldova, este dedicat cercetării factorilor sociali cu impact asupra comportamentului electoral al cetățenilor, precum și a interdependenței proceselor economice, politice și sociale în țară.

În cadrul studiului a fost desfășurată ancheta sociologică în bază de chestionar, metodă cantitativă, care include sondajul sociologic: „Influența schimbărilor instituționale asupra comportamentului electoral al cetățenilor”, pe eșantion național de 1189 respondenți din 83 localități, reprezentativ pentru populația adultă a Republicii Moldova, exclusiv regiunea transnistreană, cu o eroare maximală de + 3,0%.

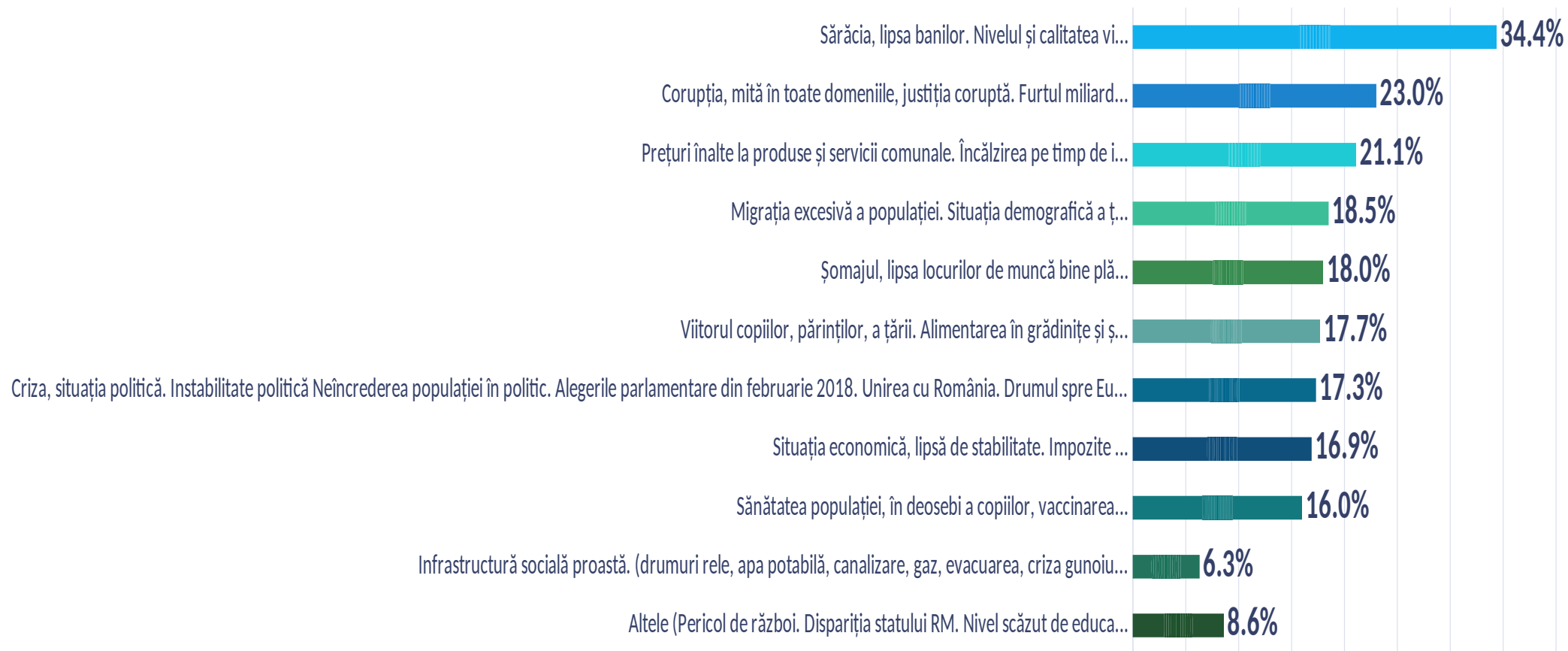
- Volumul eșantionului: 1189 persoane cu vârsta de 18 ani și mai mult.
- Eșantion: stratificat, probabilist, bistadial .
- Reprezentativitate: eșantionul este reprezentativ pentru populația adultă a Republicii Moldova, exclusiv regiunea transnistreană, cu o eroare maximală de + 3,0%.
- Criterii de stratificare: 13 regiuni geografice, mediu rezidențial (urban-rural), mărimea localităților urbane (2 tipuri), numărul de alegători ai localităților rurale (3 tipuri de localități rurale).
- În cadrul straturilor ajustate au fost selectate în mod întâmplător 83 de localități în baza unui tabel cu numere aliate.
- Numărul maximal de interviuri efectuate într-un punct de eșantionare a fost de 6. Familiile în care s-a realizat interviurile au fost selectate prin metoda rutei aliate, cu un pas statistic prestabilit.
- În cazurile în care în gospodăriile selectate există mai multe persoane adulte a fost solicitată spre interviu persoana care și-a sărbătorit prima ziua de naștere de la ziua interviurii.
- Interviurile au fost realizate la domiciliul respondenților de către operatori din rețeaua Asociației Sociologilor și Demografilor din Republica Moldova în perioada 01- 20 noiembrie 2018. Chestionarul a fost redactat în limbile română și rusă, oferindu-se respondenților posibilitatea de a alege varianta.

Scopul cercetării: determinarea impactului schimbărilor instituționale din cadrul domeniului electoral asupra participării și opțiunilor electorale ale cetățenilor din Republica Moldova.

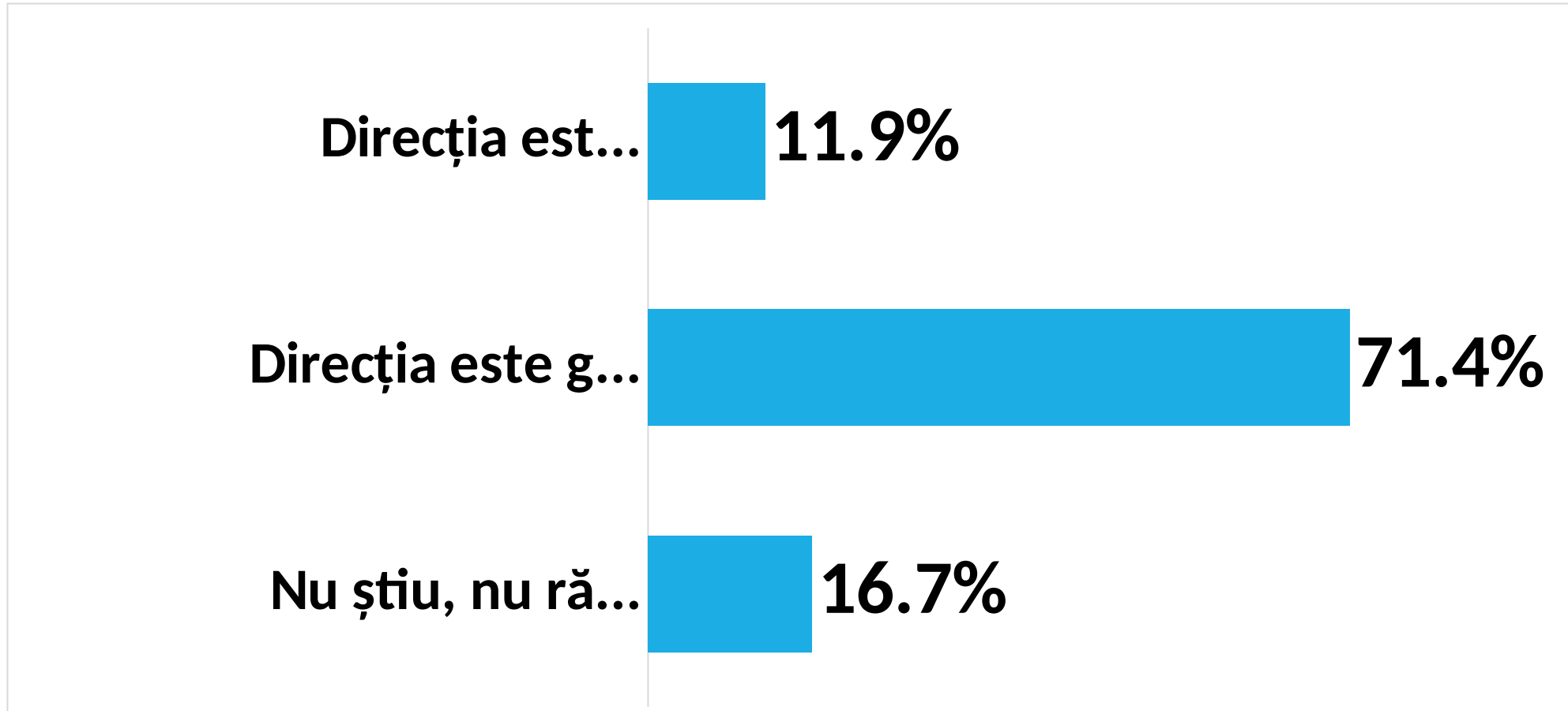
Obiectivele cercetării au fost următoarele: examinarea practicilor internaționale de implementare a schimbărilor instituționale în domeniul electoral prin determinarea generalului și identificarea particularului cu scopul formulării de propuneri în vederea ajustării practicilor naționale la cele internaționale; analiza impactului diverselor modele de comportament electoral asupra participării la scrutine; cercetarea influenței legislației electorale asupra prezenței la urne; cercetarea posibilităților instituționale de dezvoltare a culturii electorale din țară; identificarea factorilor sociali care condiționează participarea electorală a populației cu drept de vot din Republica Moldova; analiza istoriografică a principalelor elaborări la temă realizate de cercetători din Republica Moldova și din străinătate; elaborarea recomandărilor privind eficientizarea implementării schimbărilor instituționale în campaniile electorale din Republica Moldova etc.

Ipoteze: Schimbările instituționale implementate în domeniul electoral din Republica Moldova, în special aplicarea sistemului electoral mixt, au un impact major atât asupra intenției de vot a populației, cât și asupra opțiunilor electorale, influențând rezultatul final al alegerilor. Pentru maximalizarea rezultatelor la alegeri actorii politici trebuie neapărat să ia în considerație nevoile specifice ale electoratului, altfel procentul de prezență la urnele de vot se va reduce. Pentru atingerea acestui scop este nevoie neapărat de a identifica atitudinile votanților față de situația politică actuală precum și față de actorii politici. Fără eforturile partidelor politice și ale candidaților, reformele electorale vor avea un impact redus asupra participării la vot.

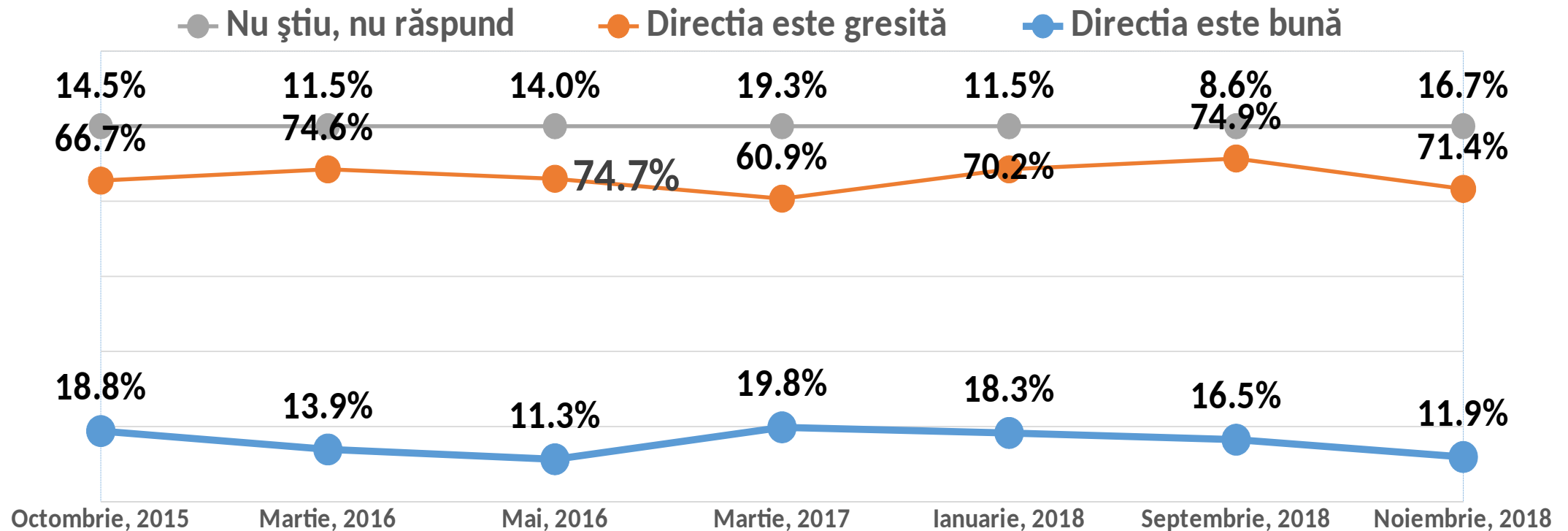
Care sunt lucrurile care Vă îngrijorează cel mai mult în prezent? (Numiți nu mai mult de două răspunsuri)

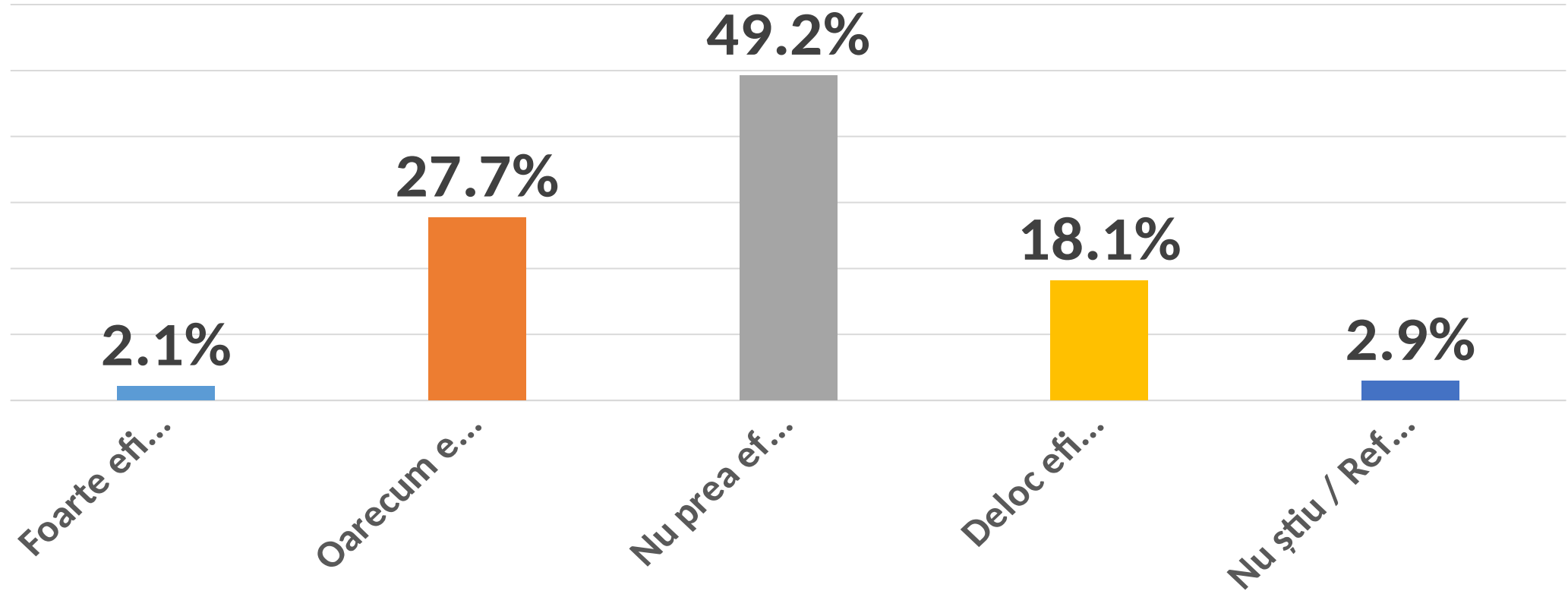
În general, Dvs. credeți că țara noastră lucrurile merg într-o direcție bună sau într-o direcție greșită?

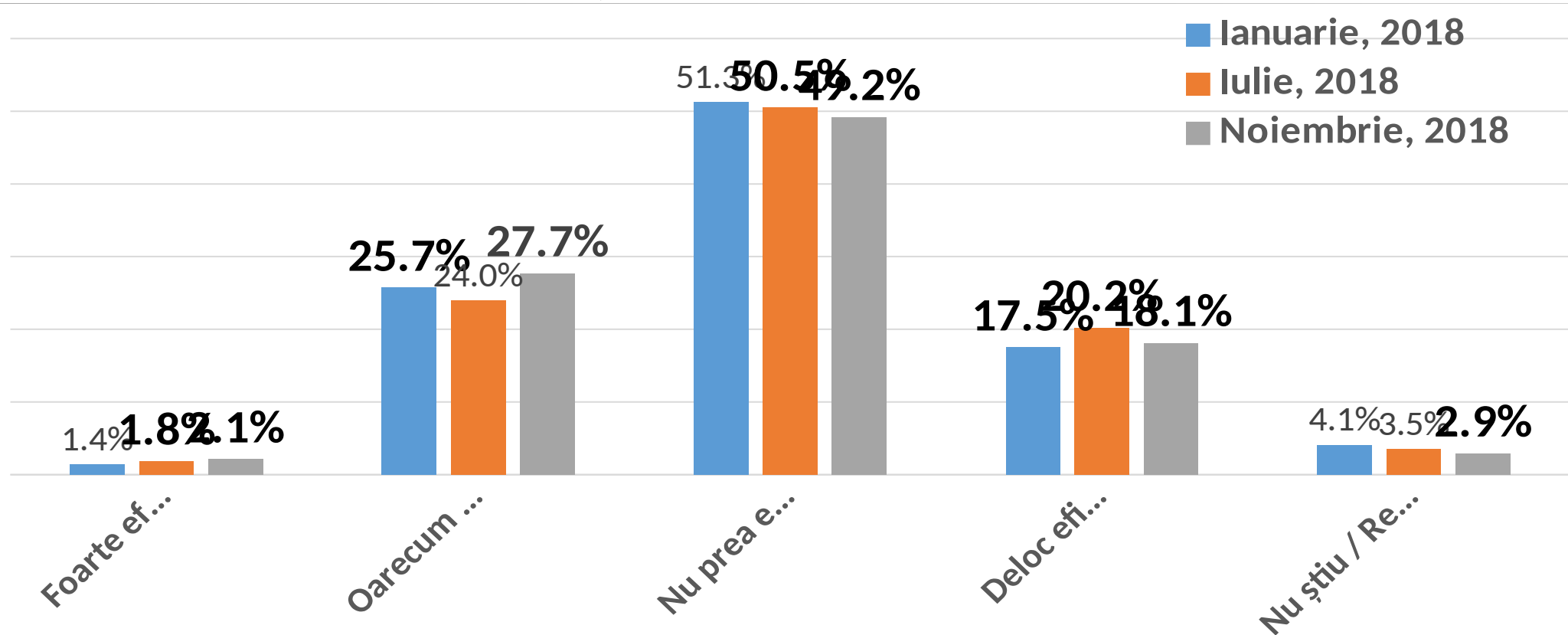
În general, Dvs. credeți că înțara noastră lucrurile merg într-o direcție bună sau într-o direcție greșită?

Cât de eficiente sunt, în general, reformele implementate în țara noastră?

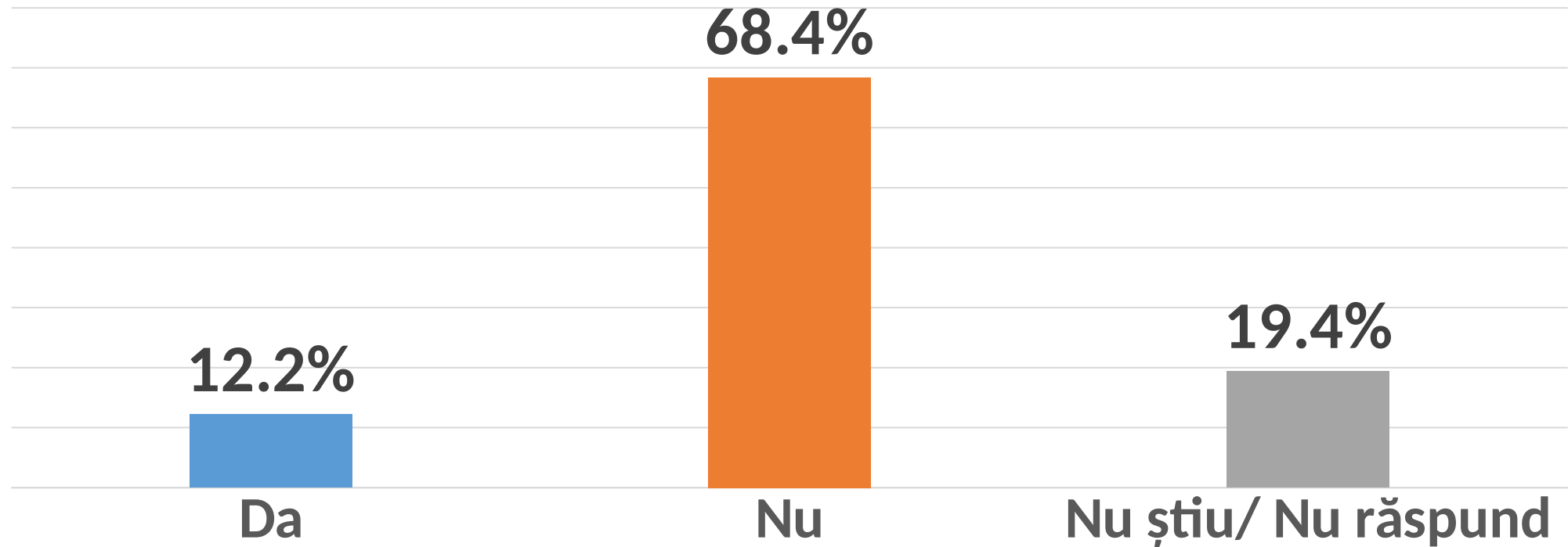
Cât de eficiente sunt, în general, reformele implementate în țara noastră?

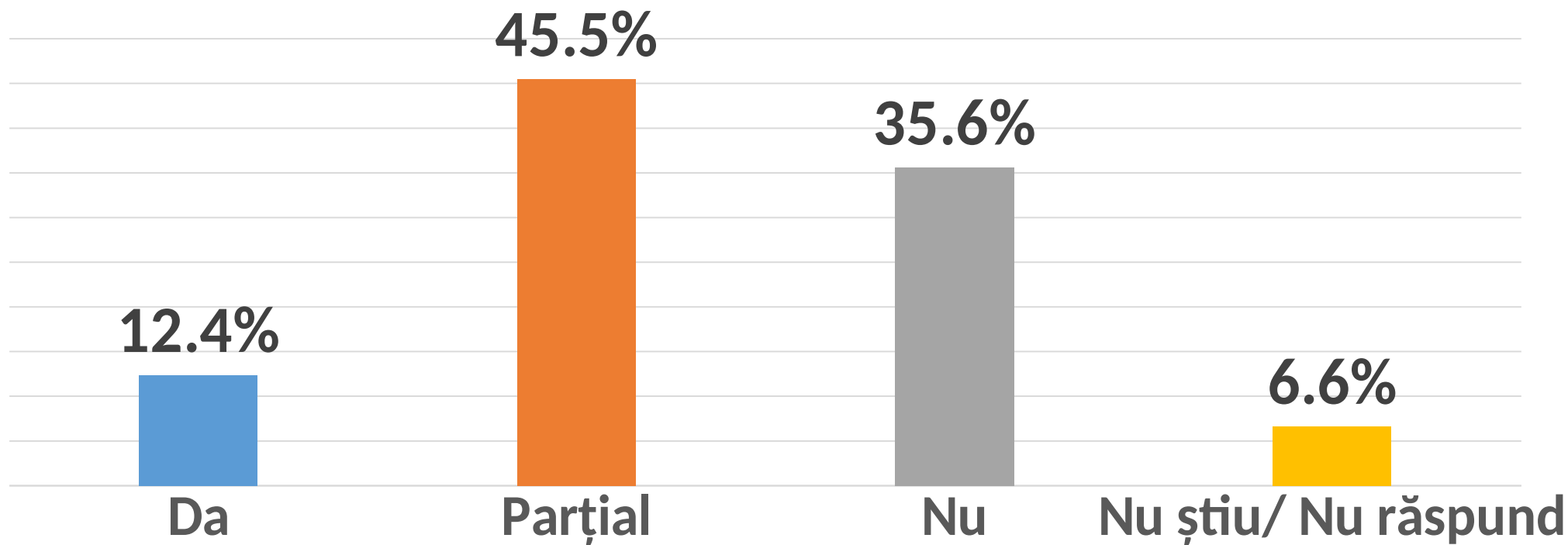
Cât de mulțumit sunteți de...?	Foarte mulțumit	Oarecum mulțumit	Nu prea mulțumit	Deloc mulțumit	Nu știu	Aprecieri pozitive	Aprecieri negative
Reformarea autorităților publice centrale	4,3	25,5	40,1	18,9	11,2	+29,8	-59,0
Activitatea autorităților publice locale	9,7	32,3	36,5	14,6	6,9	+42,0	-51,1
Reformarea sistemului justiției	1,4	11,7	30,3	46,5	10,1	+13,1	-76,8
Reformarea sistemului de pensii	3,1	17,2	23,5	48,6	7,6	+20,3	-72,1
Reforma științei	4,5	23,0	30,2	28,8	13,5	+27,5	-59,0
Reforma în medicină	5,4	22,1	26,3	38,3	7,9	+27,5	-64,6
Reforma în învățământ	7,5	29,3	22,5	33,1	7,6	+36,8	-55,6
Situația din sfera economică	3,2	21,8	30,3	39,0	5,7	+25,0	-69,3
Reforma în sistemul bancar	1,1	16,3	39,6	30,5	12,5	+17,4	-70,1
Politica internă	4,3	17,6	41,0	25,2	11,9	+21,9	-66,2
Situația din cultură	7,5	36,2	32,4	15,8	8,1	+38,3	-51,4
Politica externă	4,2	29,5	38,1	20,3	7,9	+33,7	-58,4
Combaterea corupției	7,3	21,9	26,8	35,6	8,4	+29,2	-62,4
Soluționarea conflictului transnistrean	3,2	19,7	35,3	34,1	7,7	+22,9	-69,4

Cât de mulțumit sunteți de...?	Apr.poz. ianuarie, 2018	Apr.neg. ianuarie, 2018	Apr.poz. Iulie, 2018	Apr.neg. Iulie, 2018	Apr.poz. Nov, 2018	Apr.neg. Nov., 2018	Apr.poz. ianuarie, 2018
Reformarea autorităților publice centrale	+27,2	-59,1	+28,6	-61,1	+29,8	-59,0	+27,2
Activitatea autorităților publice locale	+37,0	-52,4	+40,6	-50,3	+42,0	-51,1	+37,0
Reformarea sistemului justiției	+21,3	-66,2	+17,1	-71,9	+13,1	-76,8	+21,3
Reformarea sistemului de pensii	+12,1	-80,2	+13,5	-80,4	+20,3	-72,1	+12,1
Reforma științei	+30,5	-49,3	+36,0	-48,8	+27,5	-59,0	+30,5
Reforma în medicină	+21,9	-66,1	+26,1	-64,8	+27,5	-64,6	+21,9
Reforma în învățământ	+33,0	-56,2	+29,2	-64,7	+36,8	-55,6	+33,0
Situația din sfera economică	+16,9	-70,8	+20,6	-72,2	+25,0	-69,3	+16,9
Reforma în sistemul bancar	+17,0	-68,3	+13,9	-75,7	+17,4	-70,1	+17,0
Politica internă	+16,8	-72,9	+19,6	-71,3	+21,9	-66,2	+16,8
Situația din cultură	+34,2	-52,4	+38,3	-51,4	+38,3	-51,4	+34,2
Politica externă	+26,5	-58,8	+28,7	-61,0	+33,7	-58,4	+26,5
Combaterea corupției	+17,2	-68,0	+22,6	-67,1	+29,2	-62,4	+17,2
Soluționarea conflictului transnistrean	+10,3	-72,8	+20,4	-78,0	+22,9	-69,4	+10,3

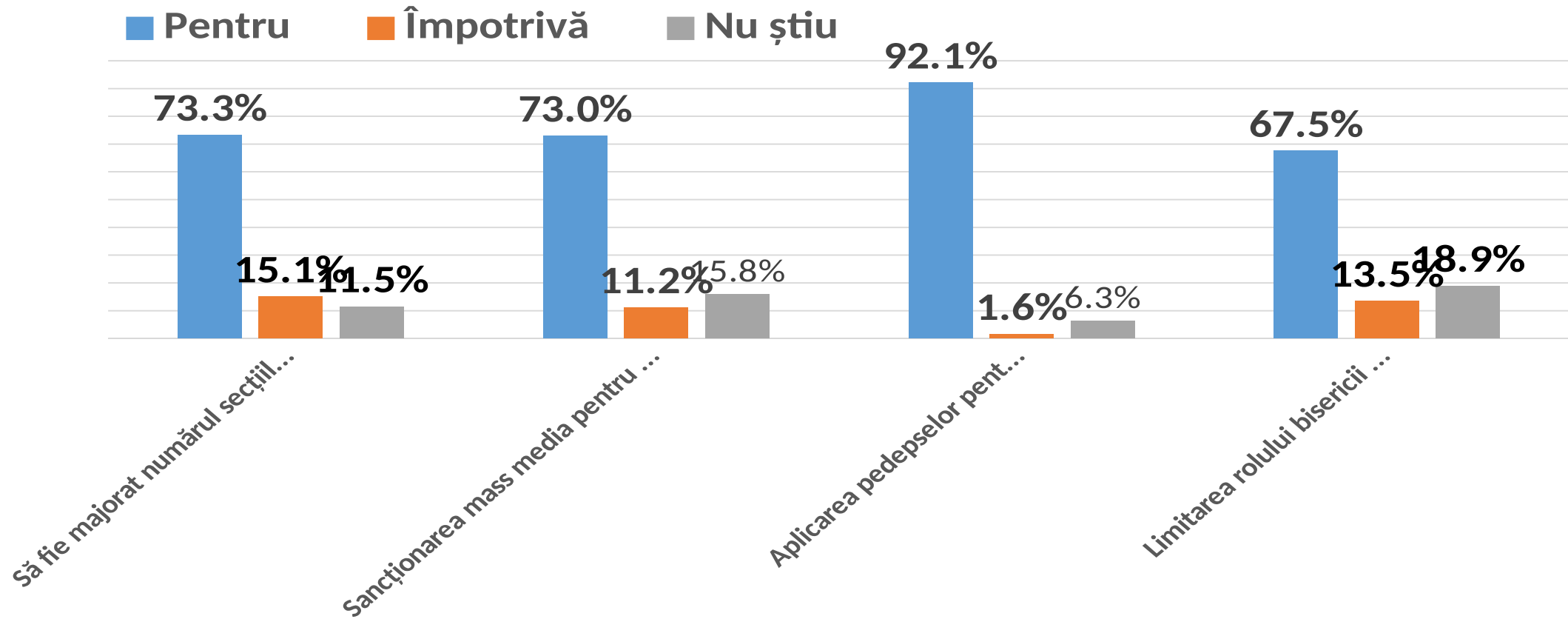
Cum considerați Dvs., partidele politice trebuie să primească finanțare din bugetul de stat?

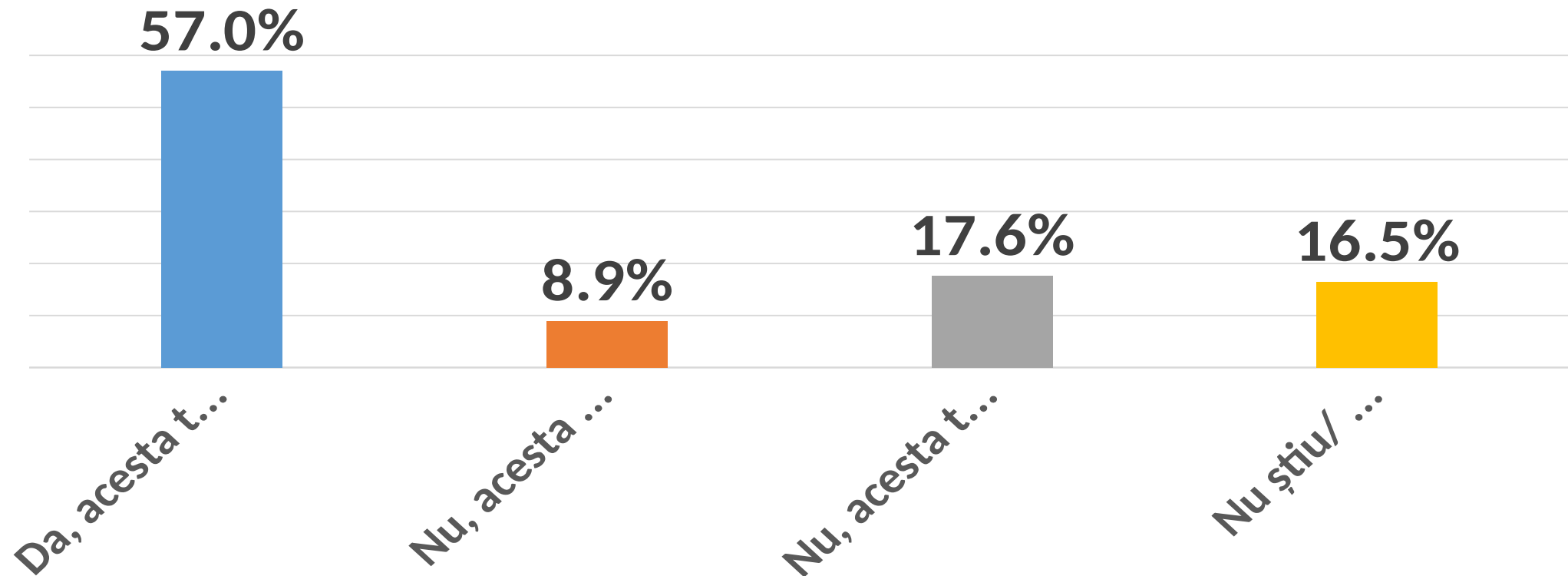
Cum considerați Dvs., alegerile din țară oferă posibilități cetățenilor de a schimba acei reprezentanți ai puterii care nu își îndeplinesc promisiunile?

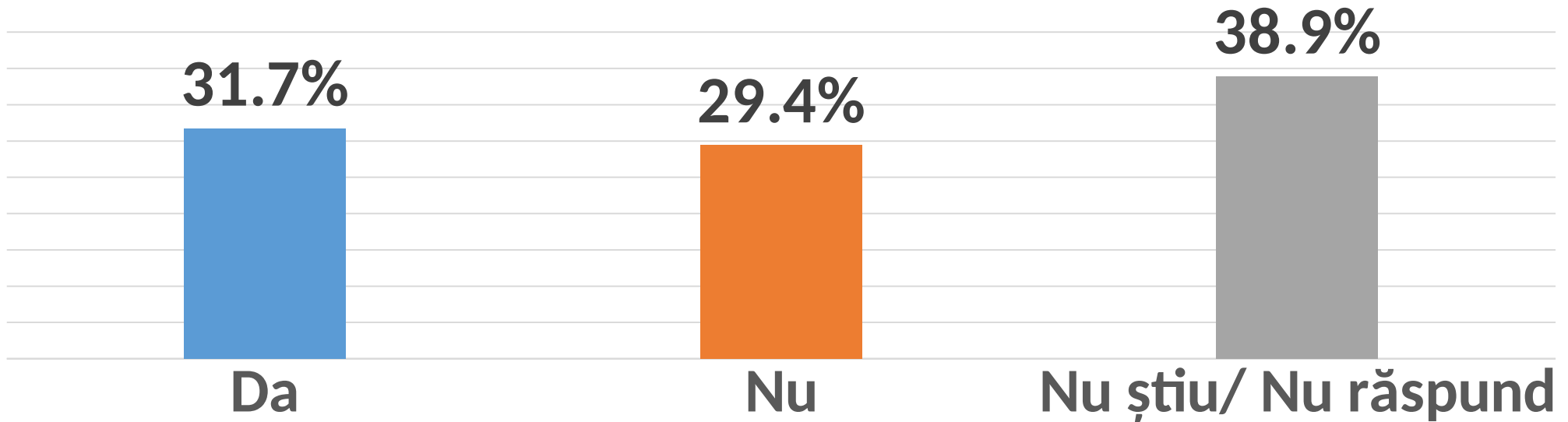
Sunteți pentru sau împotriva următoarelor măsuri care ar putea fi aplicate în domeniul electoral...?

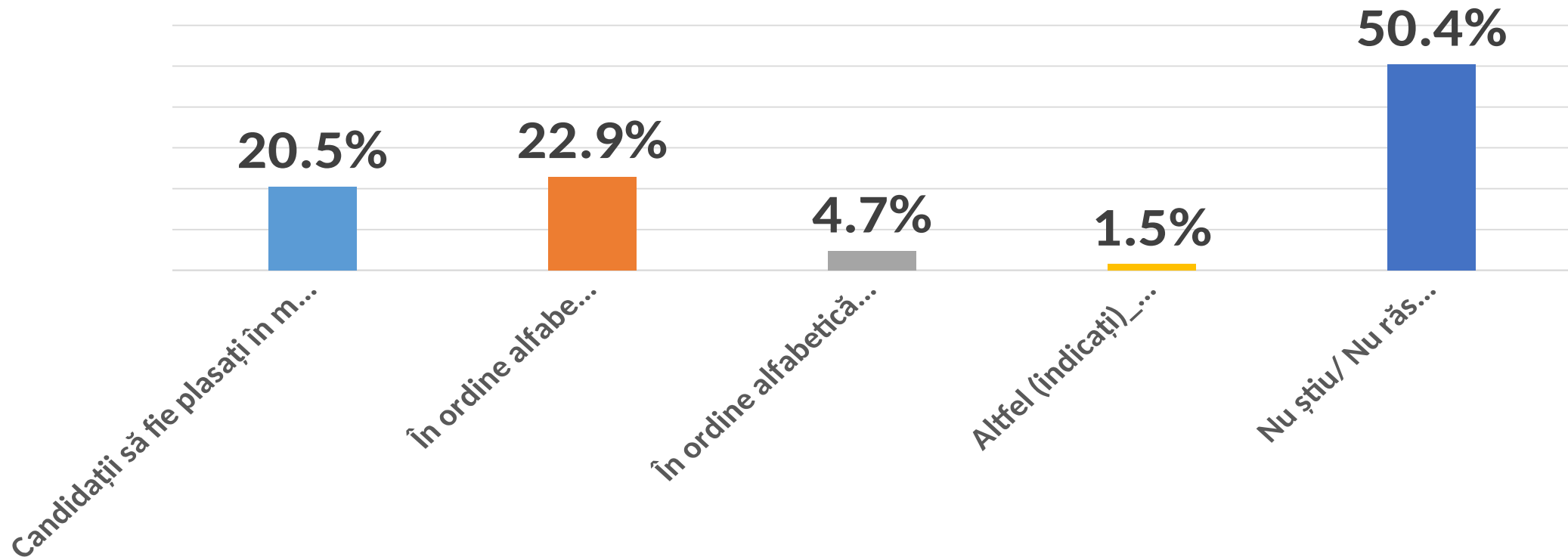
Considerați că mandatul Parlamentului pe o perioadă de 4 ani este oportun pentru Republica Moldova?

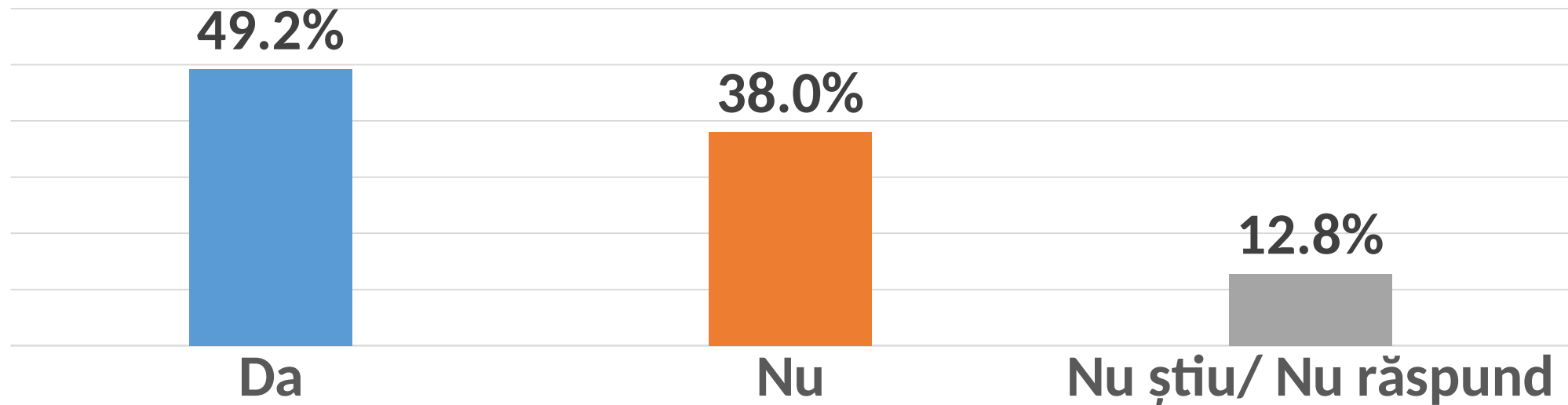
Cum considerați DVS., trebuie să fie efectuate anumite schimbări în modul în care se formează lista concurenților electorali în buletinul de vot?

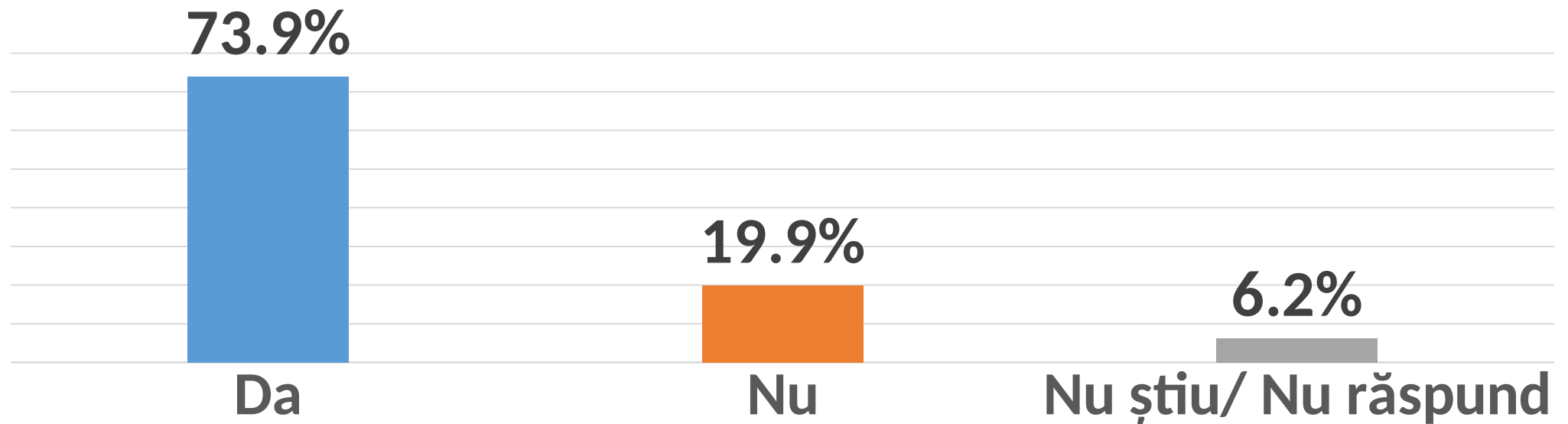
Dacă da, atunci în ce mod?

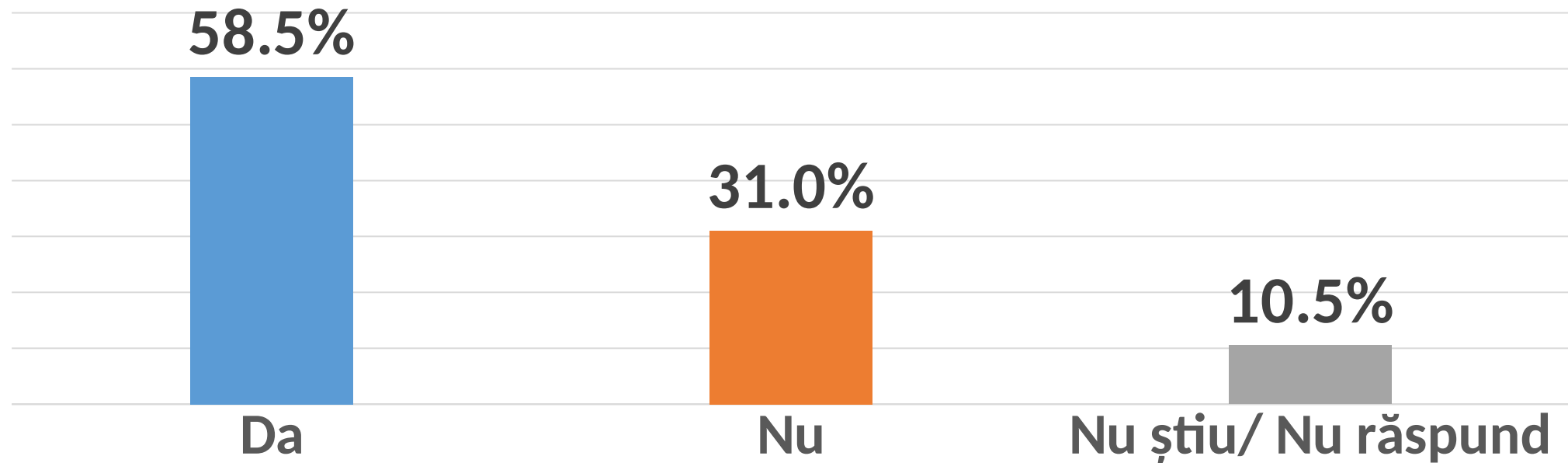
Ați dori să votați utilizând o mașină electronică de vot în locul buletinului de vot tradițional?

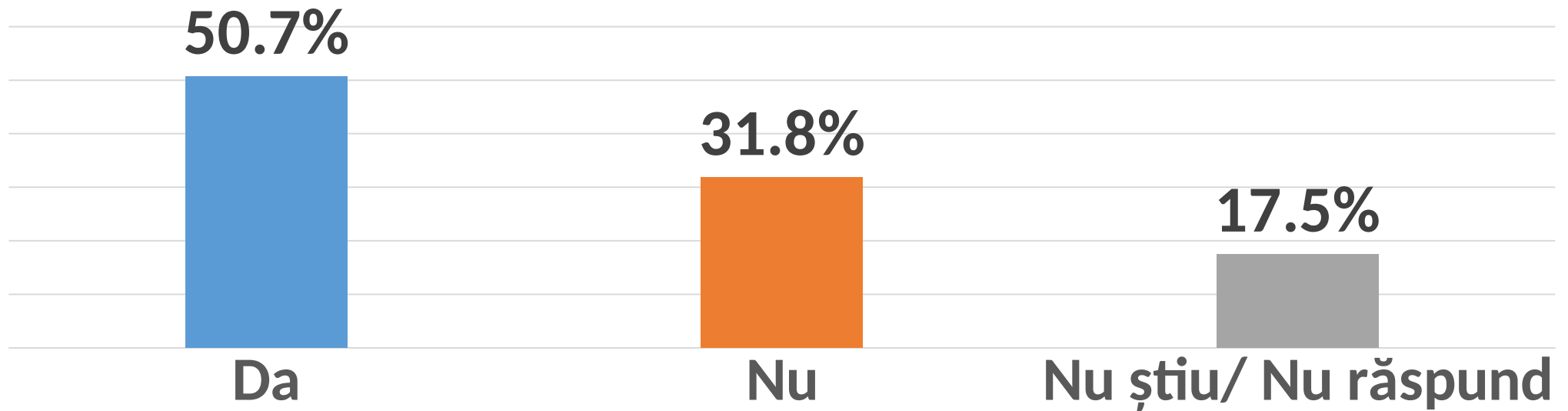
Ați dori să puteți vota la oricare secție de vot din Republica Moldova?

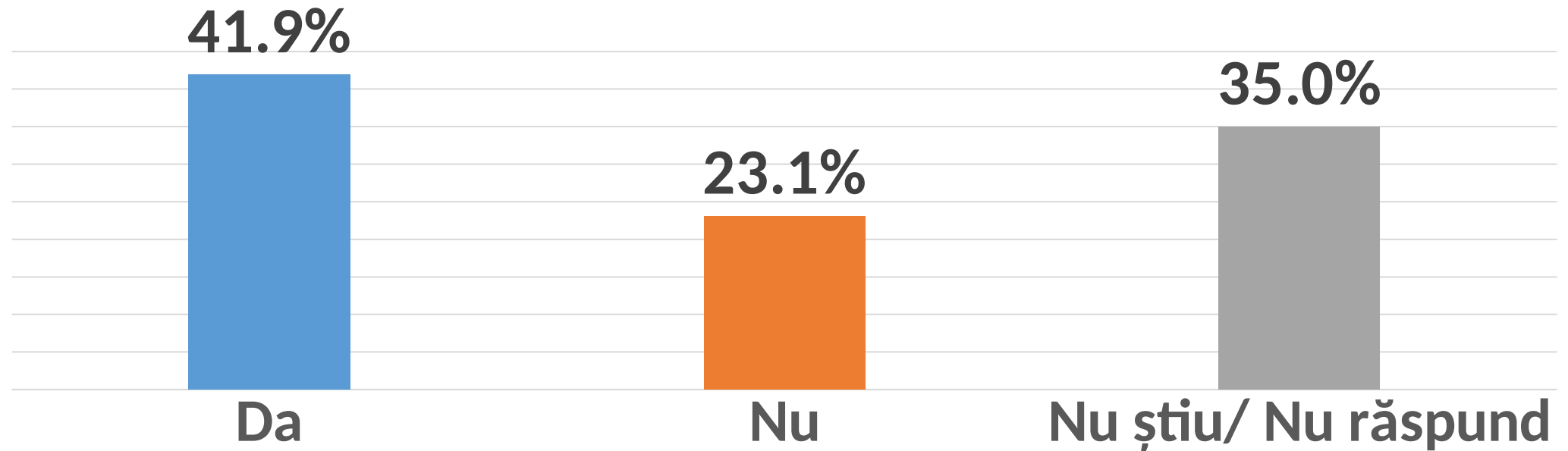
Dacă ar exista posibilitatea să votați prin internet, ați alege această opțiune în locul prezentării la secția de vot?

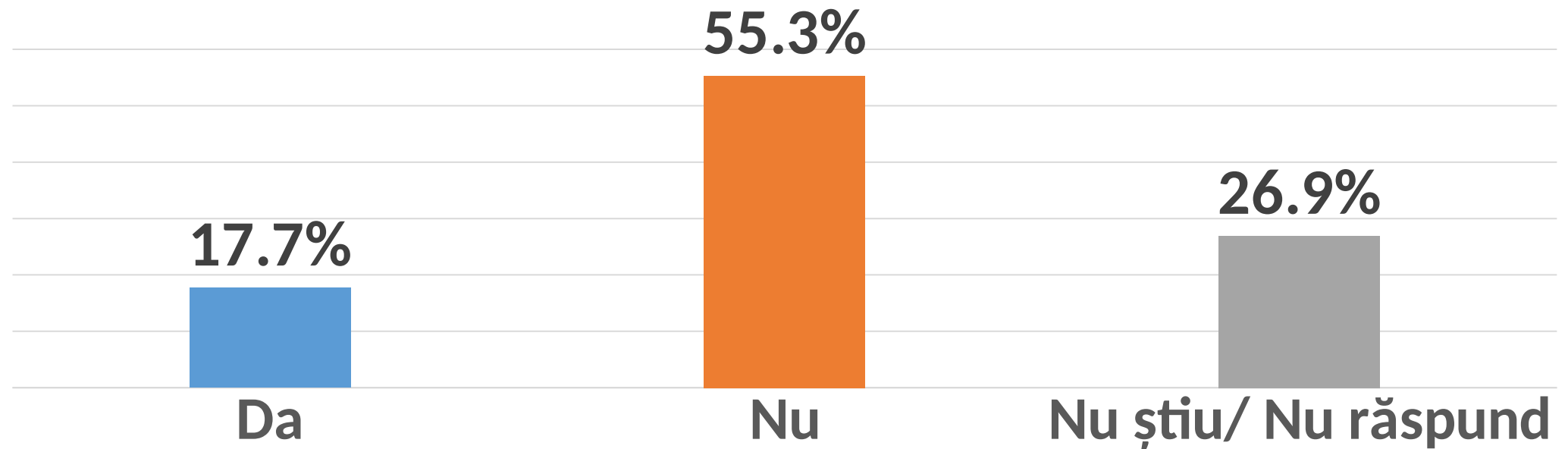
Cum considerați, ar spori intenția Dvs. de vot dacă ar exista posibilitatea să votați prin internet?

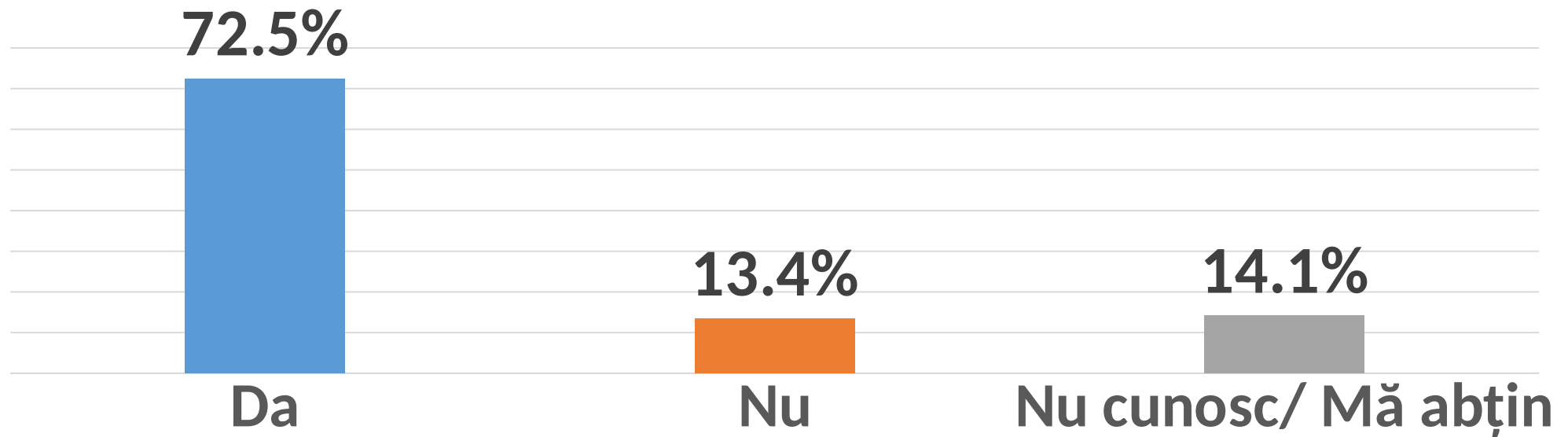
În sistemul electoral proporțional partidele erau obligate să includă în listă cel puțin 40% de femei. Ar trebui oare ca în sistemul electoral mixt să se asigure această prevedere și în circumscripțiile uninominale sau nu?

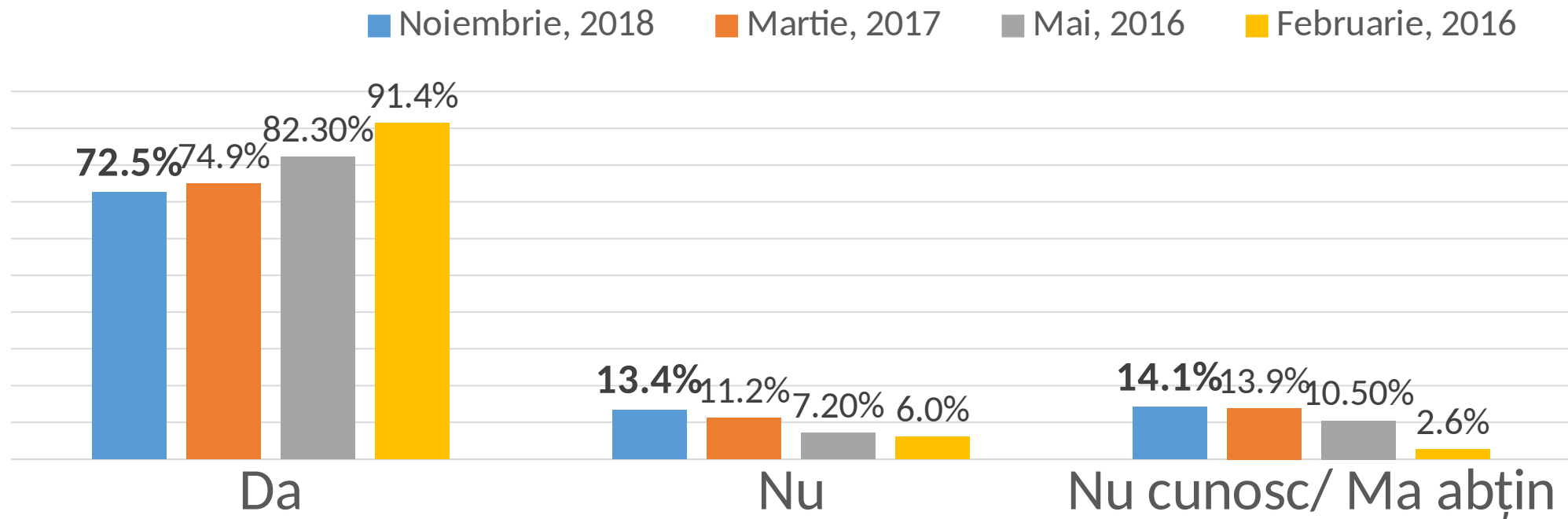
Cum considerați Dvs., au avut oare loc suficiente consultații publice atunci când s-a reformat sistemul electoral?

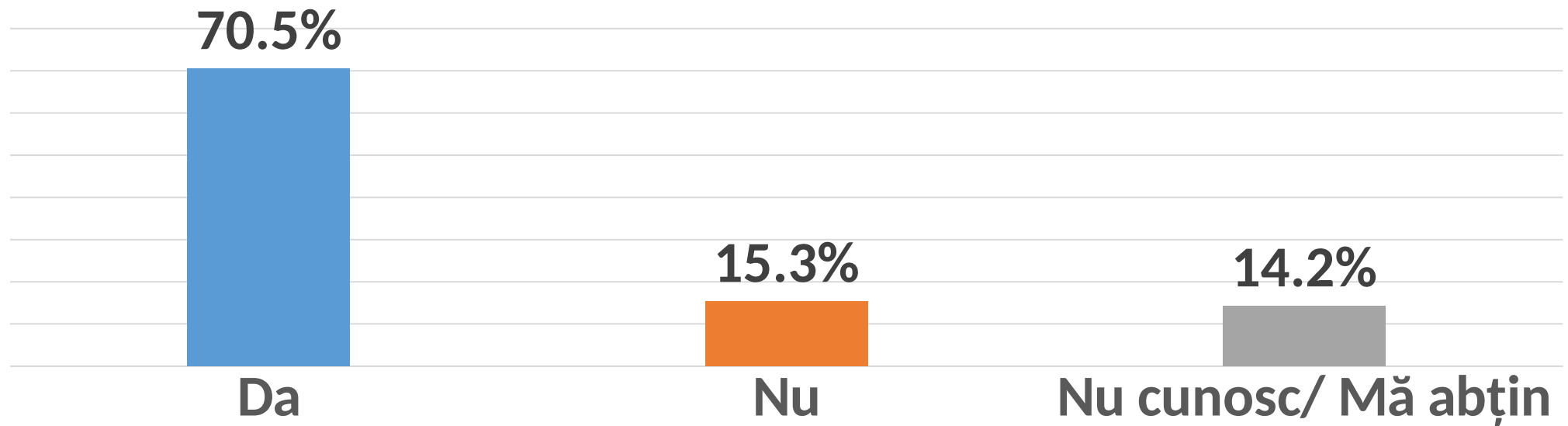
După părerea Dvs., este oare necesară micșorarea numărului de deputați?

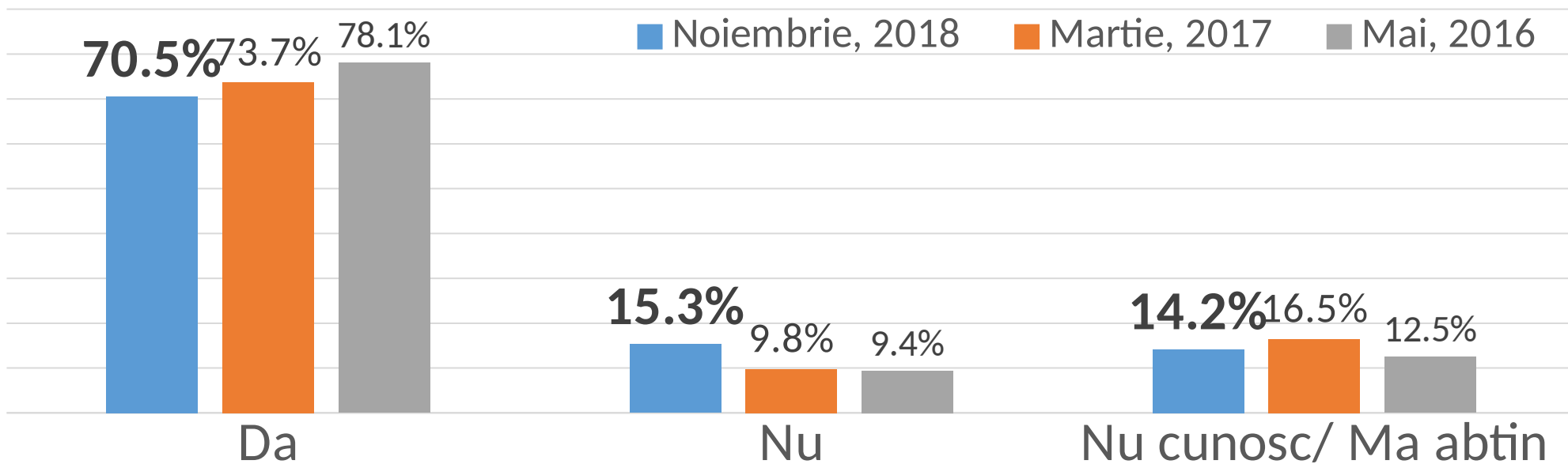
După părerea Dvs., este oare necesară micșorarea numărului de deputați?

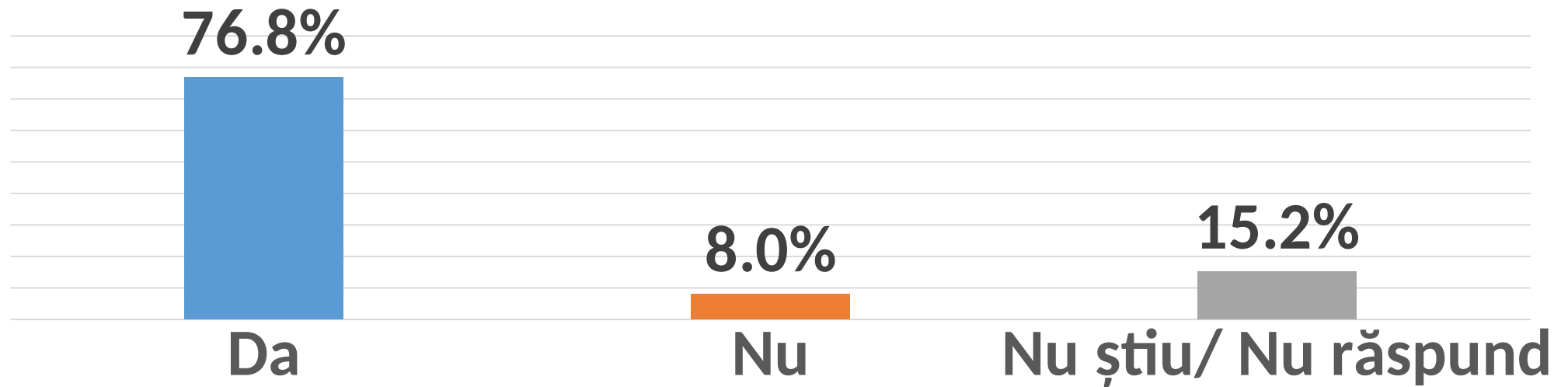
Cum considerați Dvs., este necesară desfășurarea unui referendum privind anularea imunității parlamentare a deputaților?

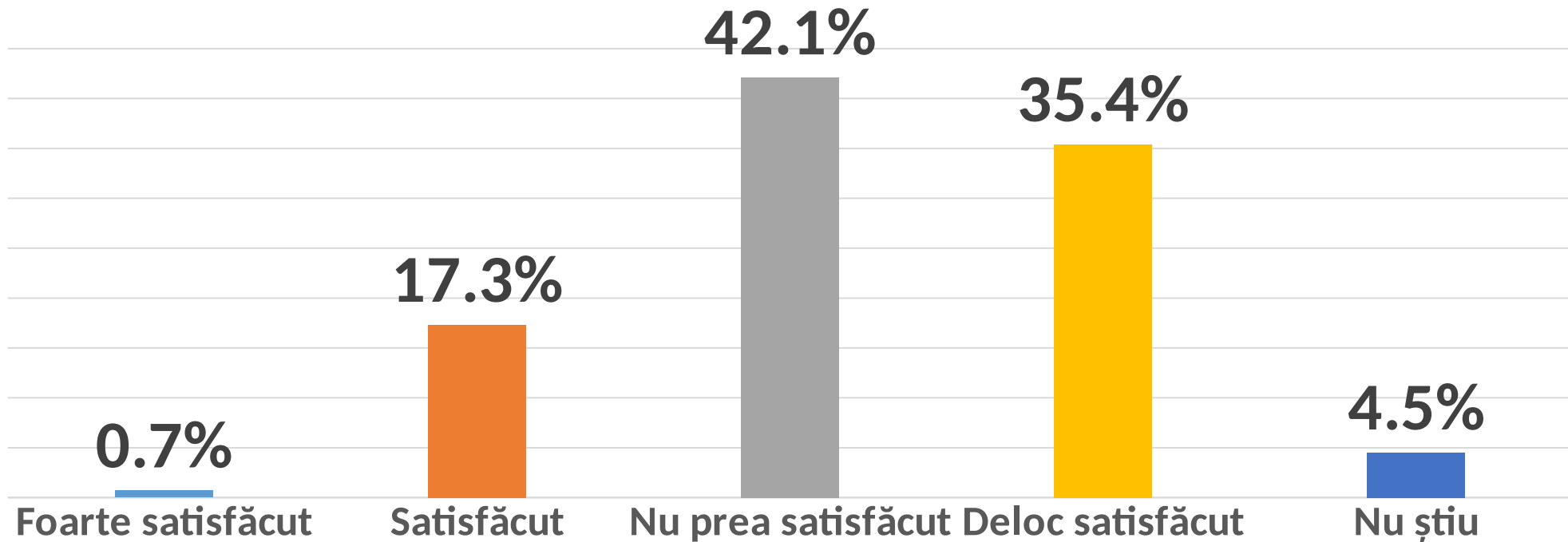
Cum considerați Dvs., este necesară desfășurarea unui referendum privind anularea imunității parlamentare a deputaților?

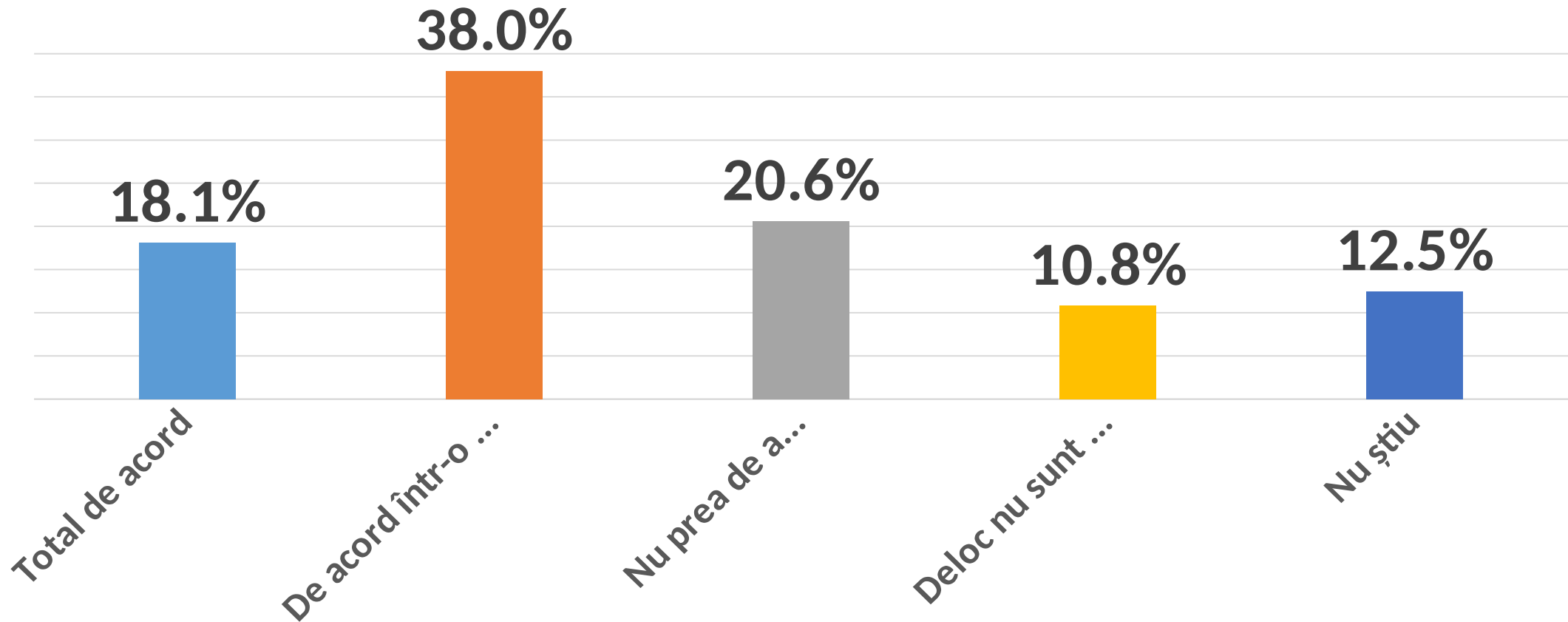
Cum considerați Dvs., ar trebui să existe o lege care ar obliga deputații care își părăsesc fracțiunea parlamentară să renunțe la propriul mandat?

Cât de satisfăcut sunteți, în general, de modul cum lucrează democrația în Republica Moldova?

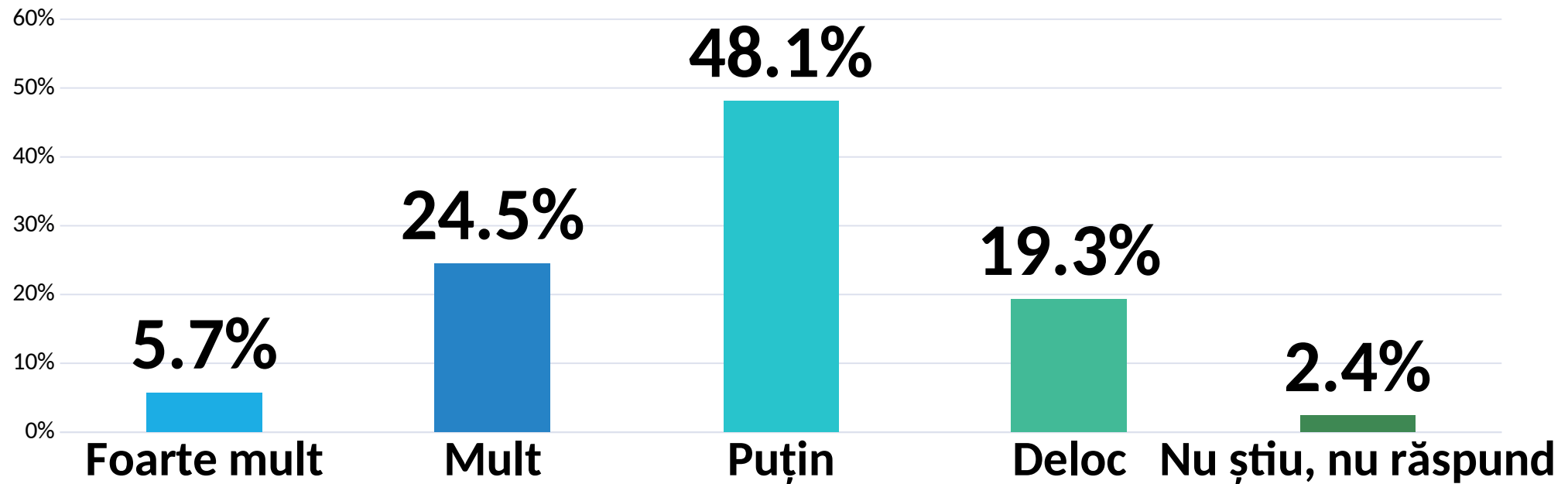

Vă rugăm să ne spuneți în ce măsură sunteți de acord cu următoarea afirmație: „Democrația are neajunsurile sale, dar este mai bună decât oricare altă formă de guvernare.”

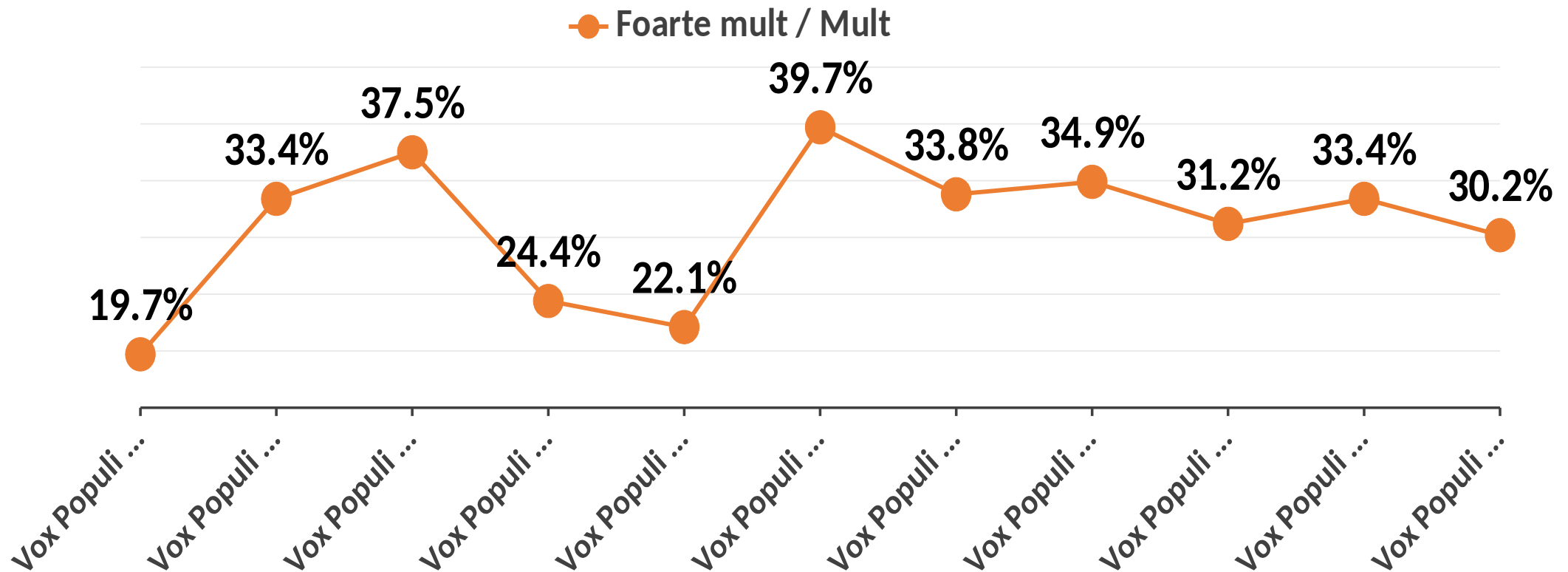

BLOCUL POLITIC

Vă rugăm să ne spuneți în ce măsură Dvs. sunteți interesat de politică?

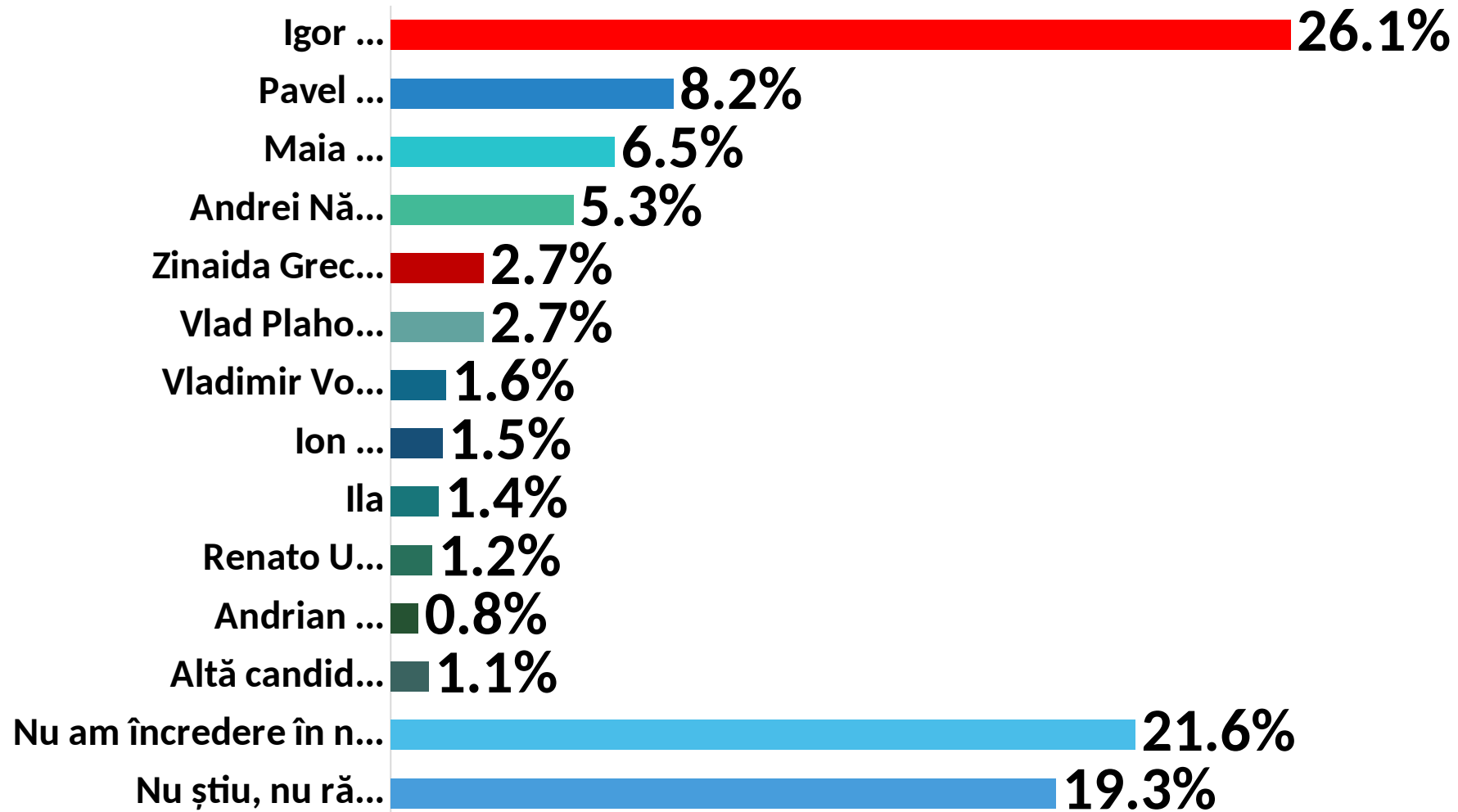

Distribuția persoanelor interesate de politică 2008-2018

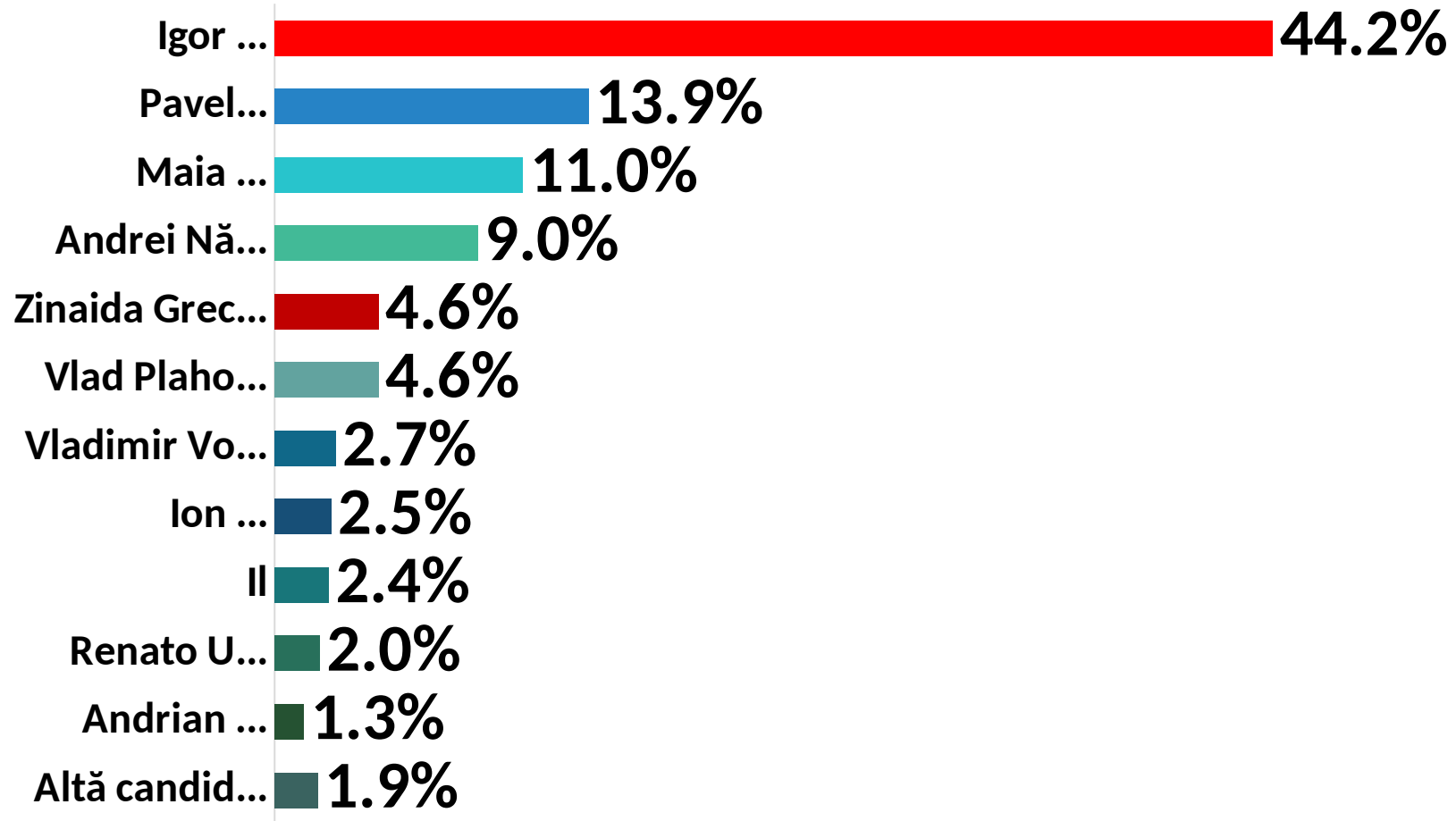
Câtă încredere aveți în...? (Câte un răspuns pe fiecare rând)	Foarte multă încredere	Oarecare încredere	Nu prea am încredere	Nu am deloc încredere	Nu știu,	Total aprecieri pozitive	Rangul
Biserică	25,4	43,2	15,9	9,1	6,4	68,6	I
Președintele țării	16,5	35,9	27,7	15,4	4,5	52,4	II
Primărie	9,8	39,6	25,0	19,2	6,4	49,4	III
Mass media	7,6	33,5	32,8	21,6	4,5	41,1	IV
Armată	6,5	32,4	32,7	22,8	5,6	38,9	V
Poliție	7,3	30,3	30,0	24,5	7,9	37,6	VI
Guvern	5,4	31,2	33,4	24,3	5,7	36,6	VII
Organizații neguvernamentale cu sediul în RM	6,1	29,5	29,9	25,6	8,9	35,6	VIII
Sindicate	5,1	29,7	30,6	26,3	8,3	34,6	IX
Comisia Electorală Centrală	4,6	27,9	37,4	23,5	6,6	32,5	X
Organizații neguvernamentale	1,7	21,8	33,6	30,6	12,3	23,5	XI
Sistemul bancar	1,9	17,9	42,0	26,8	11,4	19,8	XII
Patronate	1,1	16,9	39,8	25,8	16,4	18,0	XIII

Care este personalitatea politică din Republica Moldova în care Dvs. aveți încredere mai mare decât în celelalte?

Care este personalitatea politică din Republica Moldova în care Dvs. aveți încredere mai mare decât în celelalte?

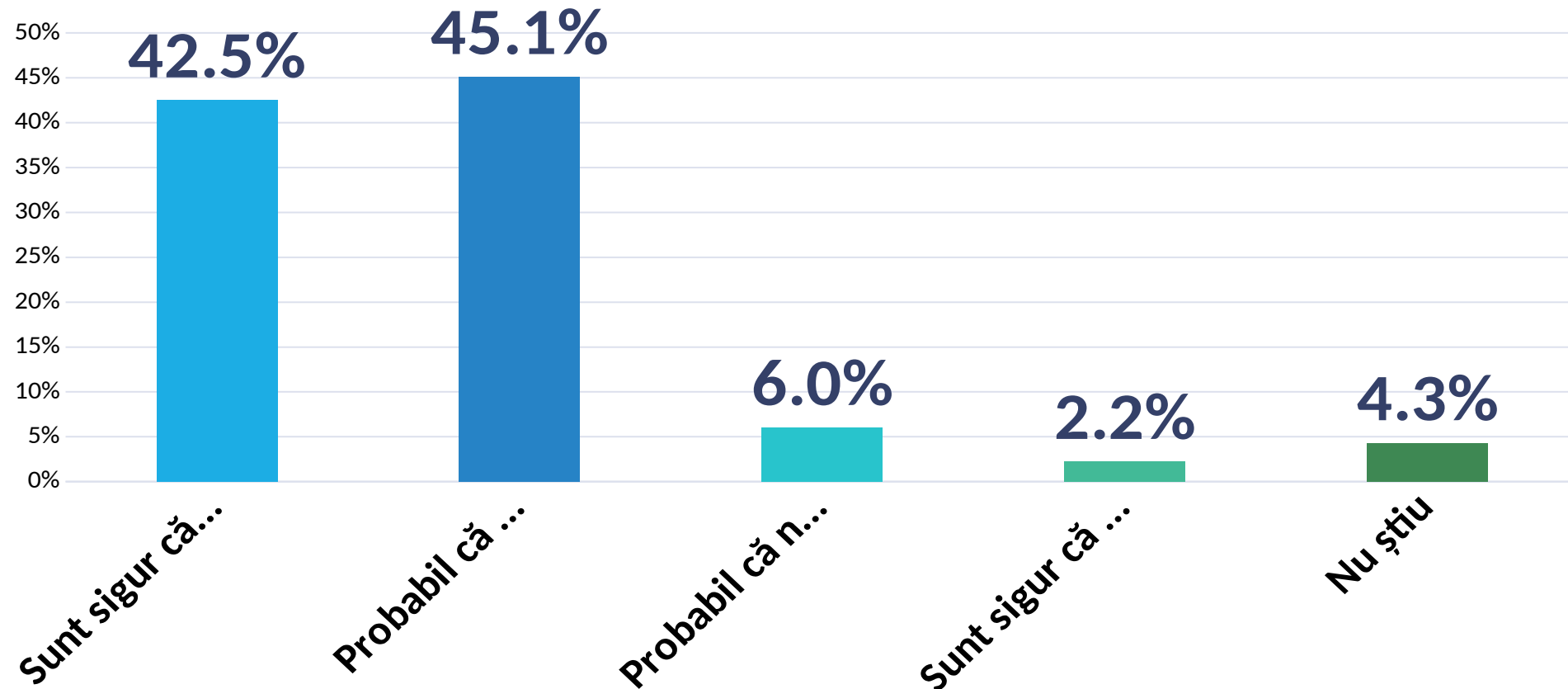
Din Totalul Deciși – 59,1%

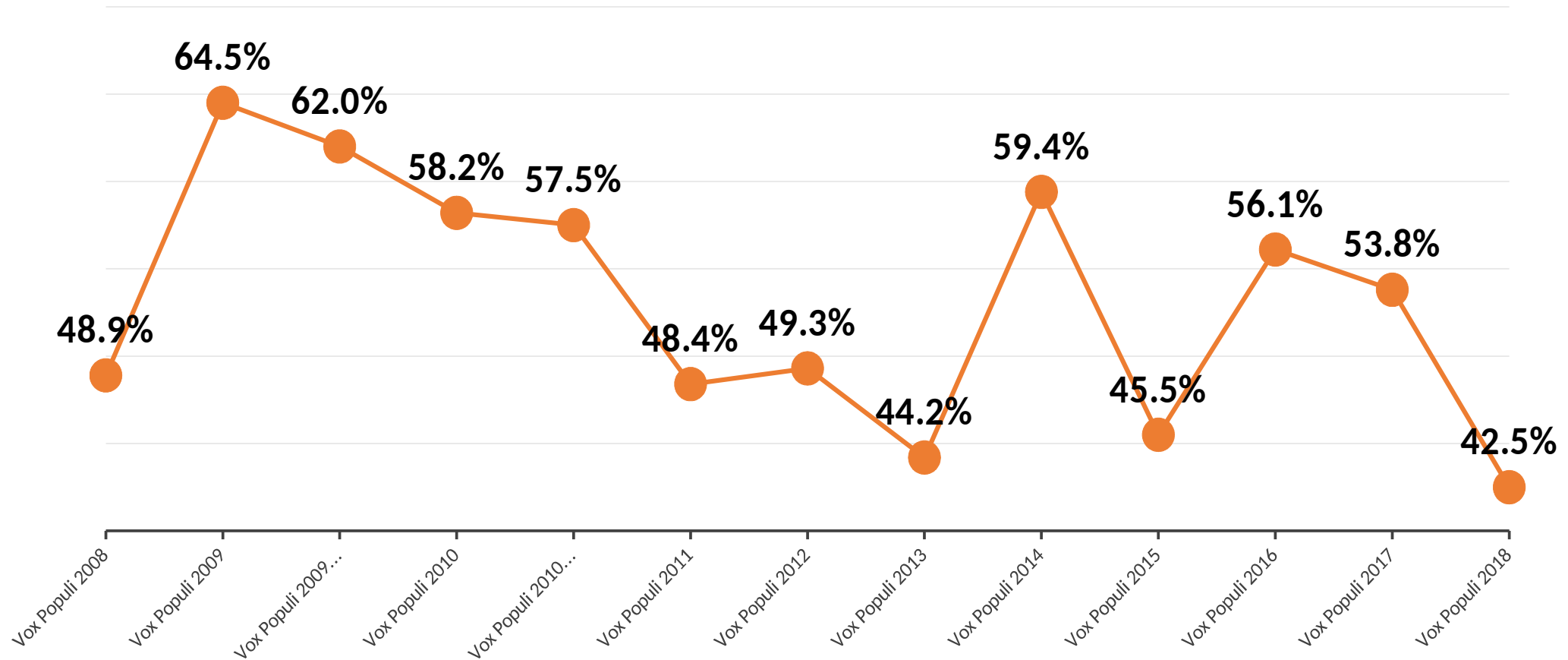
Cătă încredere aveți în următoarele personalități politice?	Foarte multă încredere	Oarecare încredere	Nu prea am încredere	Nu am deloc încredere	Nu am auzit de el	Nu știu, Nu răspund	Total aprecieri pozitive
Igor Dodon	19,8	32,3	28,4	12,4	1,8	5,3	52,1
Pavel Filip	8,8	19,2	31,1	29,8	4,3	6,8	28,0
Maia Sandu	6,7	17,8	38,5	23,5	5,4	8,1	24,5
Andrei Năstase	5,6	17,2	37,0	29,3	4,3	6,6	22,8
Zinaida Greceanîi	6,5	14,7	43,5	23,5	3,1	8,7	21,2
Vlad Plahotniuc	4,3	15,3	31,5	36,4	4,7	7,8	19,6
Vladimir Voronin	2,7	14,9	37,0	28,5	4,5	12,4	17,6
Ion Ceban	4,3	12,9	48,9	19,2	5,6	9,1	17,2
Irina Vlah	3,1	13,2	39,7	26,9	8,6	8,5	16,3
Ilan Șor	4,2	10,9	34,4	32,8	7,3	10,4	15,1
Renato Usatîi	0,8	12,8	33,8	35,4	6,5	10,7	13,6
Andrian Candu	1,2	10,6	35,4	38,3	5,4	9,1	11,8
Tudor Deliu	1,6	9,3	30,6	30,3	17,9	10,3	10,9
Iurie Leancă	1,2	8,6	36,6	38,0	7,5	8,1	9,8
Dorin Chirtoacă	0,9	7,0	34,2	40,5	6,5	10,9	7,9
Mihai Ghimpu	0,7	6,1	30,8	48,4	5,1	8,9	6,8
Anatol Șalaru	0,9	5,5	39,3	33,4	11,0	9,9	6,4

Câtă încredere aveți în următoarele partide politice?	Foarte multă încredere	Oarecare încredere	Nu prea am încredere	Nu am deloc încredere	Nu am auzit de el	Nu știu, Nu răspund	Total aprecieri pozitive
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	18,7	29,5	23,3	16,8	3,2	8,5	48,2
Partidul Democrat din Moldova	8,4	19,5	31,3	27,2	4,5	9,1	27,9
Partidul Acțiune și Solidaritate”	7,6	18,0	34,9	29,3	3,4	6,8	25,6
Partidul „Platforma „DA	6,5	16,7	33,5	30,3	2,5	10,5	23,2
Partidul Șor	5,3	13,4	38,3	32,5	3,7	6,8	18,7
Partidul „Nostru”	4,4	11,6	38,2	30,3	7,6	7,9	16,3
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	3,2	11,0	36,4	32,9	9,7	6,8	14,2
Partidul Popular European din Moldova	1,8	10,2	38,7	34,9	6,8	7,6	12,0
Partidul Unității Naționale	1,6	8,3	39,5	35,2	9,6	5,8	9,9
Partidul Liberal	1,1	7,1	43,9	34,8	5,9	7,2	8,2
Partidul Liberal Democrat din Moldova	0,9	6,7	39,1	37,6	8,4	7,3	7,6

Dacă duminica viitoare s-ar organiza alegeri pentru Parlamentul Republicii Moldova, Dvs. ați merge la votare?

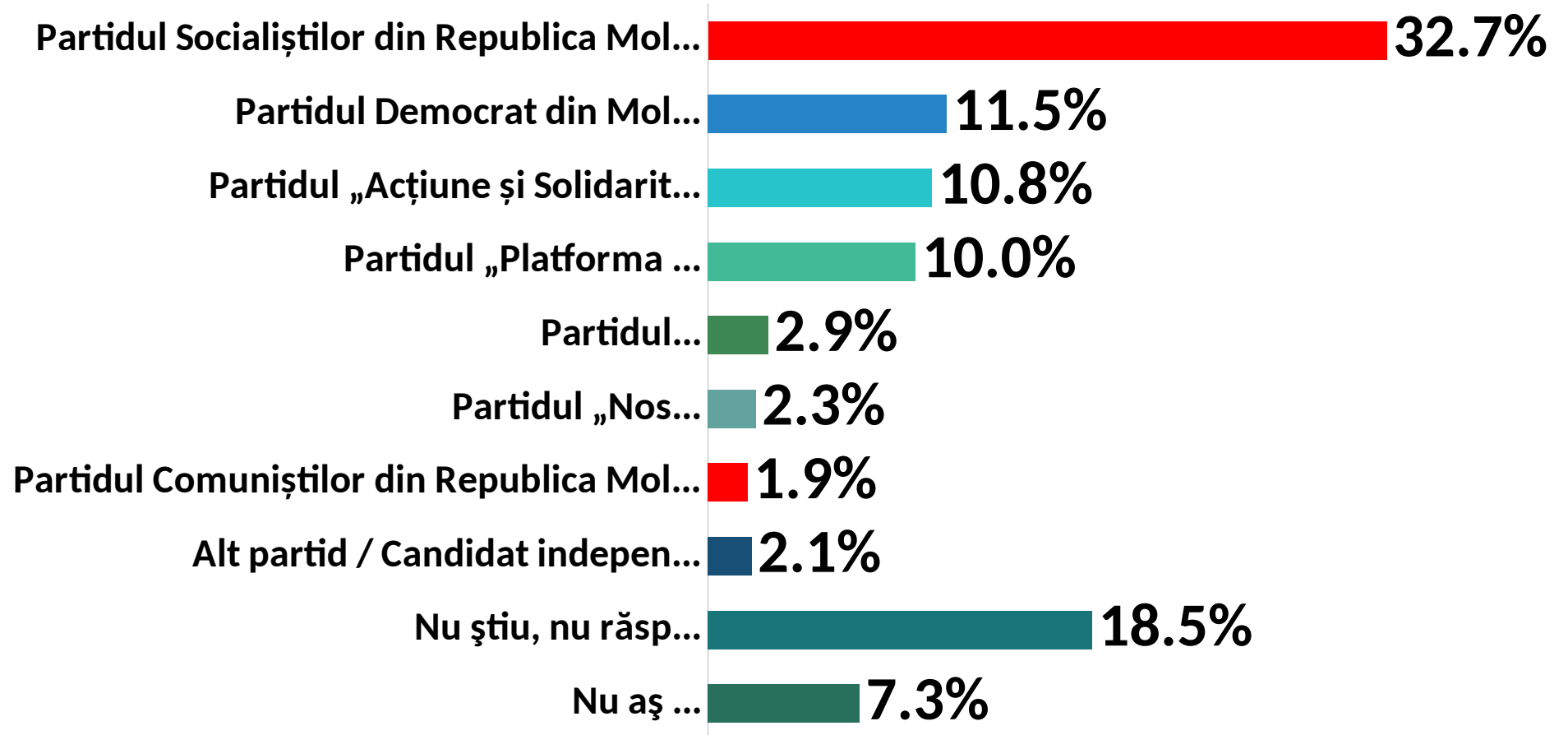

Dacă duminica viitoare s-ar organiza alegeri pentru Parlamentul Republicii Moldova, Dvs. ați merge la votare?

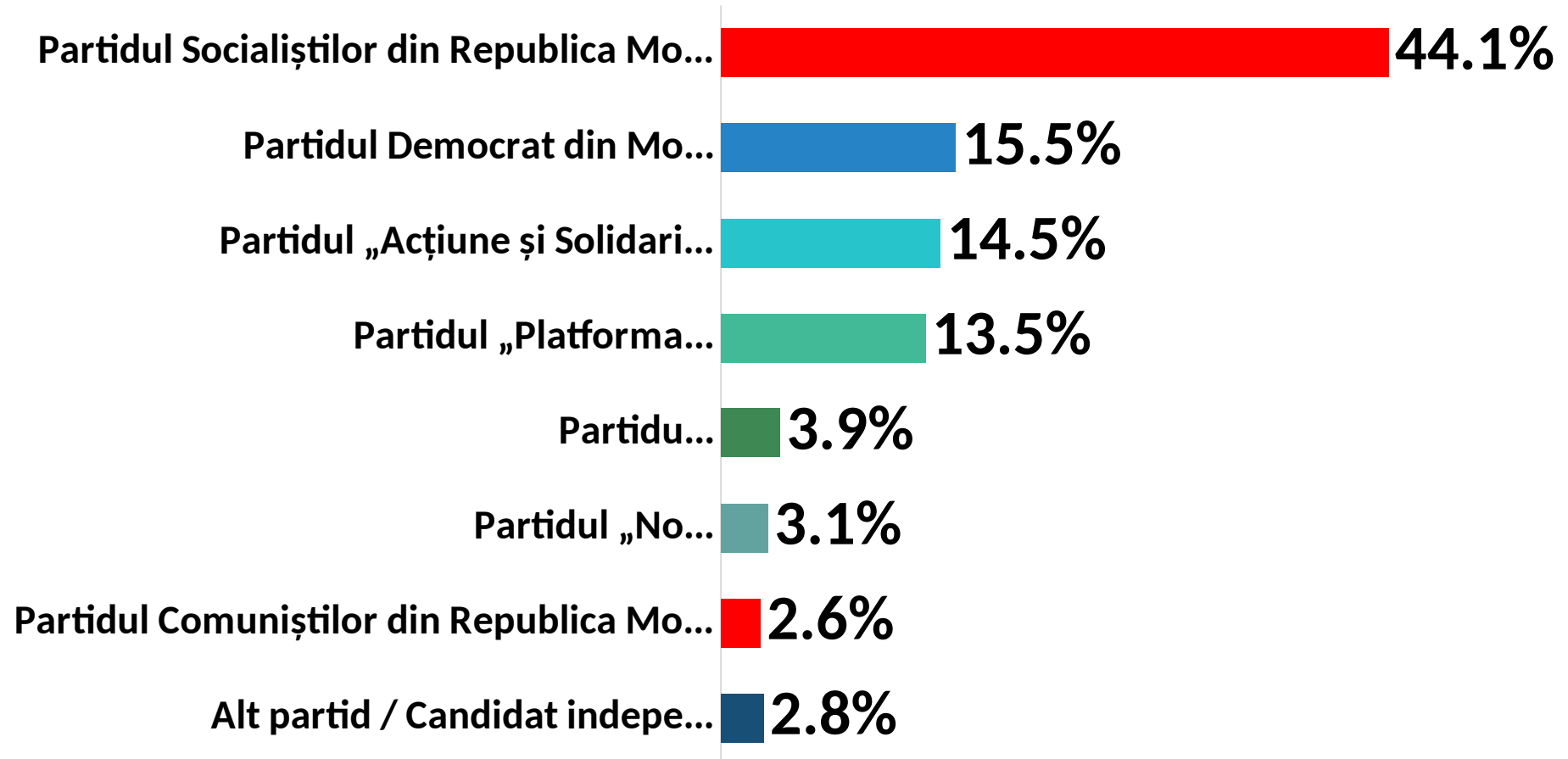
Daca duminica viitoare, s-ar organiza alegerile Parlamentare, pentru care partid ați vota?

(din totalul de 1189 respondenți)

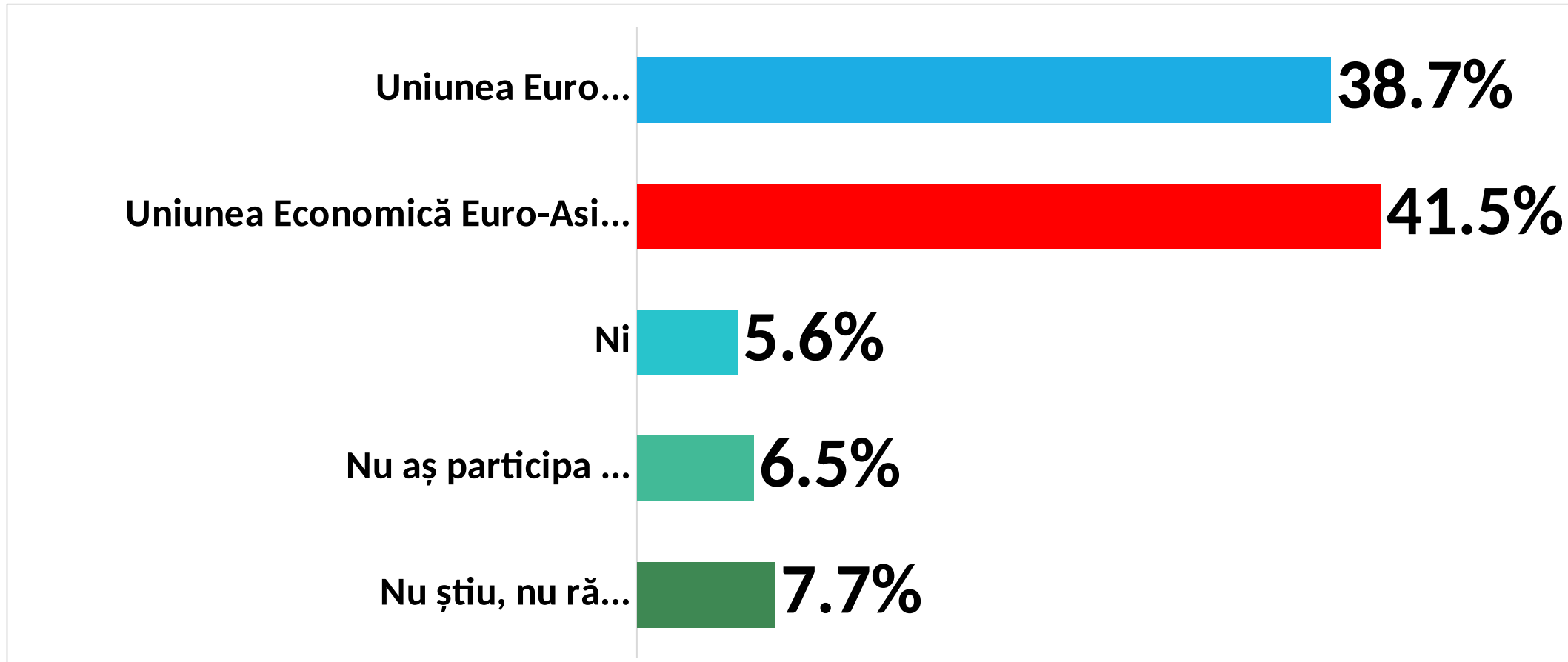

Daca duminica viitoare, s-ar organiza alegerile Parlamentare, pentru care partid ați vota?

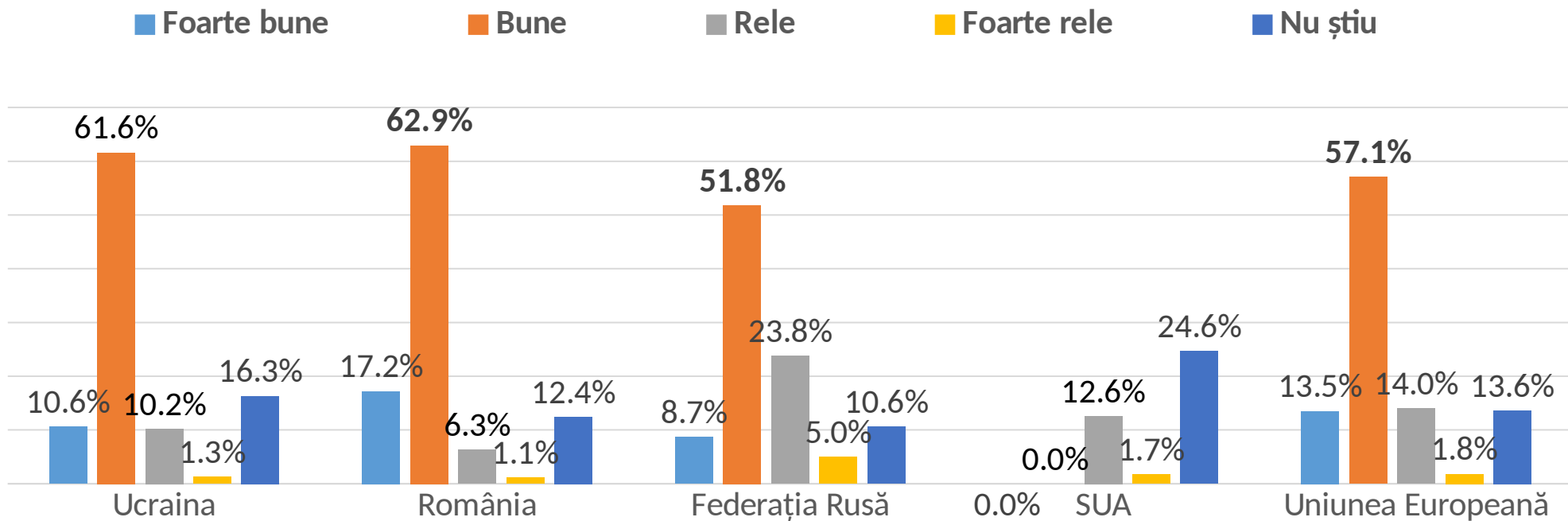
(din totalul de 74,2% sau 882 respondenți decizi)

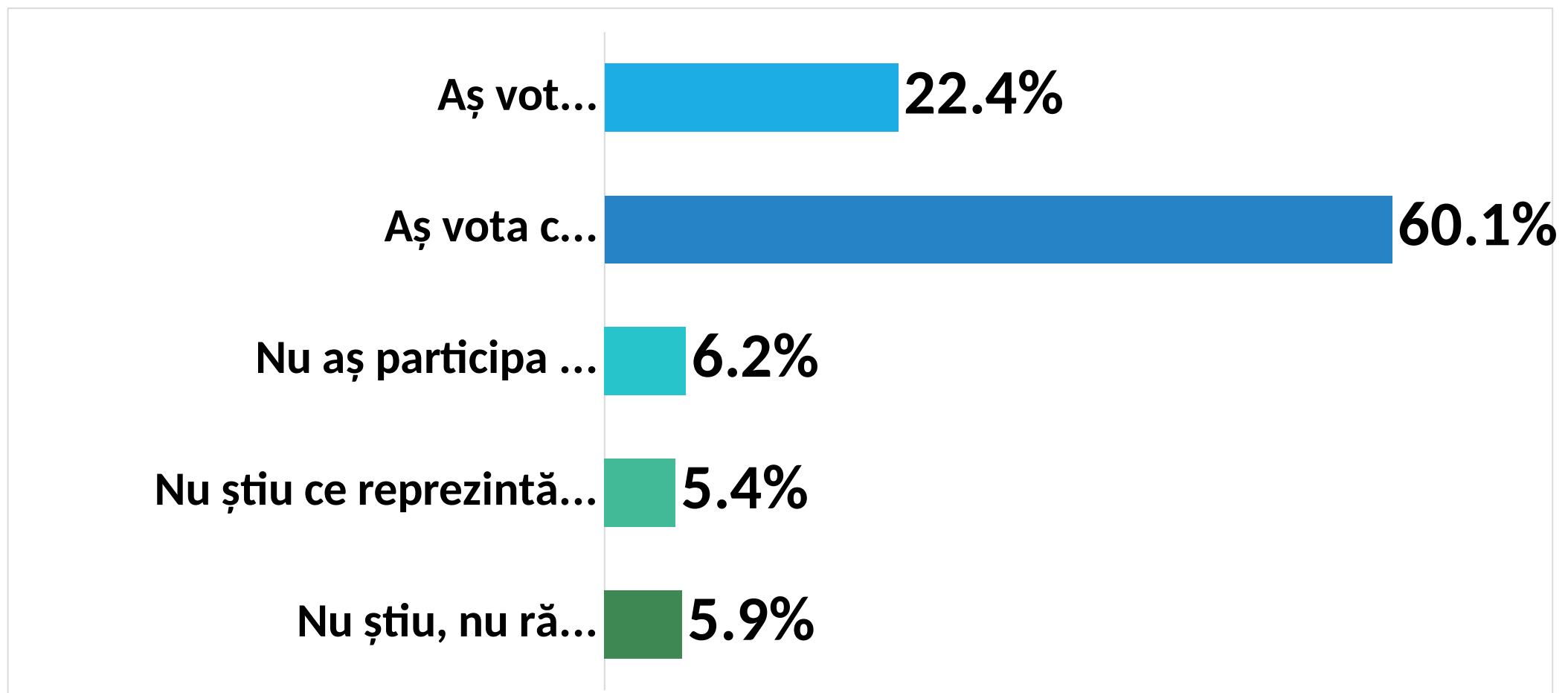
Dacă duminică viitoare ar avea loc un referendum și ar trebui de ales între aderarea Republicii Moldova în Uniunea Europeană sau Uniunea Euroasiatică (Uniunea vamală Rusia-Belarus-Kazahstan), Dvs. pentru care din acestea ați vota?

Cum apreciați relațiile actuale ale Republicii Moldova cu următoarele state:

Dacă duminică viitoare ar avea loc un referendum cu privire la aderarea Republicii Moldova la NATO, Dvs. ați vota pro sau contra?

Mulțumim pentru atenție!

